

Nr 2, 2008 årgång 45
50:- inkl moms

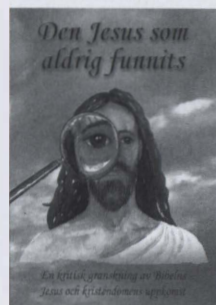
Sökaren

– tidskrift för livsfrågor –

Jesus uppväcker Jairi dotter. Teckning av Edvard von Steinle
(1818–1886). Konstgalleriet i Düsseldorf.

Kristendomen berättar en saga om Jesus

På 596 sidor utreder Roger Viklund frågan vad som är sant om Jesus.

Han bygger på en rad författare, som ägnat Jesusfrågan ett djupgående, sakligt intresse.

Har den Jesus som Bibeln berättar om, funnits? Det kan vara en angelägen fråga, eftersom Jesus sedan 2000 år tillbaka är den centrala gestalten i västerlandets religionshistoria, med en utomordentlig betydelse för många människor. Han beskrivs som Guds enfödde son, vilken kommit till jorden på Guds uppdrag för att människorna skall bli frälsta, vilket innebär att få leva i paradiset i evig tid och undgå Guds straff, som är ett liv i helvetet.

Roger Viklund, en service-tekniker bosatt i Rönneby, Umeå, född 1957, har sedan början av 1990-talet intresserat sig för frågan om Bibelns Jesus har levat, och studerat en rad skrifter i ämnet. 2005 utkom han med boken "Den Jesus som aldrig funnits".

Man skall märka att Roger Viklund inte tillhör ateisternas skara, utan beskriver sig som gnostiker. En gnostiker anser att ingen profet, ingen gud, har uppenbarats för människorna vad som är sanning – inte Moses, inte Jesus, inte Muhammed – men att en kunskap finns i människors inre.

Roger Viklund upplyser att ingenting, som han skriver, är nytt; allt har tidigare varit publicerat, om än svåråtkomligt för en lekman. Hans egen slutsats är att den Jesus som Bibeln beskriver och som kristendomen bygger på, aldrig har levat. Det rör sig i evangelierna om ett fritt skapande utan förankring i en historisk verklighet.

Viklund tar upp att de äldsta bevarade skrifterna om Jesus är Paulus brev, att Paulus aldrig träffade Jesus och – anser han – överhuvudtaget inte kände till en historisk Jesus. Paulus berättar i sina brev till

församlingarna i stort sett inget om Jesu undervisning eller om hans gärningar. Han berättar inget om Jesu födelse, föräldrar eller dop, inget om förrädaren Judas Iskariot, inget om Lasaros, som Jesus sägs ha väckt upp från de döda. Det skulle han nog ha gjort, om han känt till detta.

Kristna teologer och forskare har kritiserat eller ignorerat Viklund. Tord Fornberg, som är docent i Nya testamentets exegetik, dvs uttolkningen av Nya testamentet, har på en fråga sagt att Bibelns evangelieberättelser är skrivna högst 35 år efter Jesu död, vilket visar att de är tillförlitliga. När de skrevs, levde fortfarande flera som hade förstahandskännedom om Jesus. Flera icke-kristna bedömare placerar dock tillkomsten av evangelierna något senare i tiden.

För antika historiker som behandlat den tid när Jesus skall ha levat, är han okänd. Däremot berättar de om andra religiösa gestalter från den tiden. Josefus skriver t ex om tre messiasgestalter. Jesus var tydligen inte så välkänd, eller stor, att han kommit till historikernas kännedom.

(Red:s anm: Man skall förstå att "evangelierna" är skrifter avsedda för församlingar, och det är inte märkligt om de inte fick stor spridning, utan i hög grad stannade inom församlingarna som interna dokument.)

Roger Viklund påpekar att mycket av det väsentliga i berättelsen om Jesus också har sagts om andra gudagestalter. Tron att gudomliga personer efter döden uppstod från dödsriket var vanlig. Det Paulus skriver att Jesus uppstod på tredje dagen är ingen hänvisning till en historisk händelse, utan anknyter till en allmän föreställning om gudasöner

att de uppstått just på tredje dagen.

Viklund tar också upp det märkliga faktum att det äldsta evangeliet, Markus, egentligen slutar med vers 16:8. Allt om att Jesus visade sig efter uppståndelsen saknas i de äldsta och mest tillförlitliga handskrifterna. Avslutningen där den uppståndne visar sig för flera av lärjungarna och sedan far upp till himlen, är ett något senare tillägg och utgör en sammanfattning av stycken i de andra evangelierna och Apostlagärningarna; det "oäkta slutet" av Markus brukar i biblar stå inom klammer.

Roger Viklund har alltså kommit fram till att den Jesus som Bibeln berättar om, är en sagofigur. – En hel del om hans bok finns att läsa på nätet.

Jag (SM) har sedan länge uttryckt samma och liknande åsikter som Roger Viklund, men har inte läst lika mycket i ämnet. Se Sökarens hemsida: www.sokaren.se/INDEX20.HTM!

Roger Viklunds bok kan beställas från Bokförlaget Vimi, Travbanevägen 5, 904 40 Rönneby, 076-839 44 04 vimi@globalnet.net

"Det lilla Jesusbarnet ligger lindat i en krubba (Luk. 2:12 ff). Detta är ett välkänt motiv. Såväl Hermes som Zeus framställs som lindade i krubbor. Vid de stora festerna till Dionysos' ära bars även han i en krubba (en sädesvanna)."

Ur "Den Jesus som aldrig funnits".

Sökarens klokpris 2007 tilldelas Roger Viklund

Motivering:

I sin bok *Den Jesus som aldrig funnits* (2005) granskar Roger Viklund kristendomen och tron på Bibelns Jesus. Han visar att det finns en rad för kristen tro besvärande omständigheter kring kristendomens uppkomst, vilka gör att grundvalen för tron framstår som bräcklig. Hans insats är beundransvärd och bör ses som viktig för varje ärlig sanningssökare som intresserar sig för kristendomen.

Ann Hagström

– Roger Viklund, varför har du intresserat dig för en omfattande saklig granskning av Jesus?

– Ända sedan jag var liten har jag varit intresserad och fascinerad av Jesusgestalten. Jag har velat ta reda på så mycket som möjligt om kristendomens uppkomst i syfte att själv komma till insikt. Sedan har jag velat dela med mig till andra av de insikter jag tror mig ha fått.

– Har du någonsin räknat dig som kristen?

– Jag har ingen kristen bakgrund, har aldrig tillhört någon kristen församling eller ingått i någon kristen gemenskap, men såg mig nog under hela min uppväxt som kristen och hade Jesusgestalten som min främsta förebild. Jag kan än i dag hysa stor vördnad för Bibelns Jesus, men bekänner mig inte till den vanliga kristna läran med dess många föreställningar. Jag är mer gnostiskt kristen och uppskattar mycket den symbolik som finns rikligt företrädd i Nya Testamentets böcker.

– Hur vill du beskriva din egen livsåskådning idag?

– Min världsbild är esoterikens och jag ser livet som en skola för vidgande av medvetenheten. Jag antar att allt, inklusive människorna, reinkarnerar för att göra erfarenheter och att vi får ta konsekvenserna av vårt handlande.

– Vet vi något alls om Jesus?

– Bibelns Jesus är den gestalt som vi kan läsa om i de fyra evangelierna. En historisk Jesus behöver teoretiskt inte ha särskilt mycket eller ens något alls gemensamt med evangeliernas Jesus. Att veta är också

något helt annat än att anta på sannolikhetsgrund. Personligen anser jag att vi inte kan veta om en enda händelse av det som berättas om Jesus i evangelierna verkligen har inträffat, och inte heller om något ord som tillskrivs Jesus verkligen har yttrats av honom. Jag skulle säga att 80–90 procent av alla de gärningar och Jesusord som tillskrivs Jesus, av olika skäl knappast kan ha utförts eller yttrats av honom. De återstående 10–20 procenten består av sådant material där det inte föreligger några tydliga, starka skäl till att ifrågasätta uppgifterna. Ändå kan man naturligtvis inte påstå att detta måste ha hänt och sagts. Enligt min mening kan vi inte veta något alls om Jesus. Vi kan inte veta om evangeliernas Jesus har funnits, eftersom denne endast är den gestalt som porträtteras i evangelierna, och han har inte funnits om inget av det han sägs ha sagt och gjort har inträffat.

– Varför ger du ut verket på eget förlag? Har det erbjudits andra förlag?

– Jag skickade manuskriptet till kanske sex eller sju av de större förlagen som inom sin utgivning hade böcker av liknande karaktär som min. Jag fick svar endast från Bonniers, som fann mitt material "intressant och välskrivet" och som därför lät lektörläsa manuset, men de tackade sedan nej till utgivningserbjudandet med motiveringen att boken var för lång (och kanske därmed ekonomiskt ointressant) och inte tillräckligt spännande (vilket är märkligt när det inte gäller en roman).

– Det är givetvis en fördel att kunna ge ut en bok på ett större och välrenommerat förlag. Det ger ett trovärdigt intryck på de

människor som fäster sig vid sådana yttre ting, och ett välkänt förlag har ofta goda kanaler för att kunna göra reklam för en bok och för att distribuera den så att den når ut till så många som möjligt. Jag ansåg att motsvarande kanske inte gäller i samma omfattning för mindre och mindre välrenommerade förlag och att sådana därför var mindre intressanta. Då jag inte lyckades locka något av de större förlagen, bestämde jag mig för att starta ett eget och därmed också ha full kontroll över hela utgivningsprocessen.

– Har du fått positiva omdömen om boken från personer av någon betydelse i debatten? Exempel!

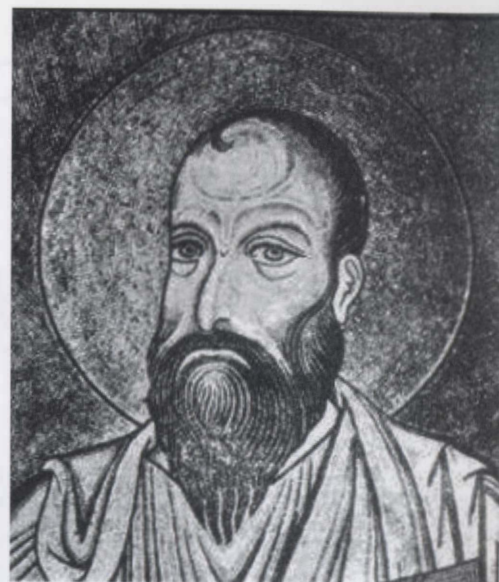
– Nej, det kan jag inte säga att jag har fått. Över huvud taget har den akademiska världen varit förvånansvärt tyst. Mikael Tellbe, lektor i Nya Testamentet, skrev en seriös recension av boken, men även om där fanns en hövlighet från hans sida, höll han naturligtvis inte med mig i mina slutsatser. Jag vet inte i vad mån man inom religionsfakulteterna alls har läst boken, men man är knappast omedveten om den. Professorn i religionshistoria Britt-Marie Näsström sa i en tidningsintervju att universitetsvärlden inte imponeras av mig. Däremot har jag fått mängder av positiva omdömen från läsare, däribland ett antal religionslärare och akademiker inom andra fält än teologins. En sådan är tonsättaren Jan Morthenson, som skrivit en längre artikel där han hyllar min bok. Artikeln finns att läsa bl a här: http://www.exkristen.se/artiklar/bibeln/ny_overtygande_bibelkritik.htm

SM

Paulus

kristendomens grundare

Litet om Bengt Lidforss kristendomskritik

PAULUS

Det är inte framför allt Jesus som de kristna anammar idag – det är snarare vad Paulus säger om Jesus som de tar till hjärtat.

Bengt Lidforss (1868–1911) botanikprofessor och journalist, är ett av de större namnen i den svenska religionskritikens historia. Han angrep den kristna tron i bland annat boken "Kristendomen förr och nu" (1911). I ett kapitel om aposteln Paulus skriver han att kristendomen, så som den utvecklats och i de olika former som den nu uppträder, har åtskilliga inslag som är helt främmande för Jesu idévärld. Jesus lade tonvikten på fromheten, alltså på gärningarna, vilka ses som ett villkor för frälsning. Men i den kristendom som blev en världsreligion, betyder i stället tron på Kristus allt: Kristi människoblivande, död och uppståndelse är religionens grundval, och den som tror på detta skall bli frälst och upptagen i Guds rike.

Det har alltså efter Jesu död uppstått en mytologi omkring honom. Det är föreställningar som starkt påminner om andra religiösa mytologier i forntiden och som erhållit inslag från Orienten och Egypten.

Den som gjorde kristendomen till vad den blev, var Paulus, vilken levde vid samma tid som Jesus. Paulus var från Tarsus, en stad som var ett centrum för grekisk bildning, i synnerhet stoiskt tänkande. Lidforss menar att en del grekiska begrepp och åskådningar återfinns i Paulus brev men att den judiske tältvävarer och farisén Paulus ändå var fullkomligt främmande för verklig bildning, sådan den fanns i hans samtids hedniska kulturvärld. Någon filosofisk kunskap eller några begrepp om logiskt tänkande visar han inte.

Tarsus var också ett centrum för mithrasreligionen, som kom från Persien och hade uppblandats med inslag från andra religioner. Genom en mystisk ceremoni som symboliserade död och pånyttfödelse – varigenom skulden sonades och odödligheten blev vunnen – upptogs man i mithrasreligionen. Till mithrassakramenten hörde också den heliga måltiden, vid vilken det signade brödet och en kalk med vatten eller vin symboliserade att de troende fått del av det gudomliga livet. Även dop i

vatten som symbol för rening fanns i mithrasliturgin.

Paulus förkunnelse innehöll ingenting nytt annat än att han tillämpade den mycket spridda läran om en döende och uppståndande gud på den i Jerusalem avrättade Jesus från Nasaret.

Paulus hade aldrig träffat Jesus. Men han hade upplevt honom i en syn på vägen till Damaskus. Det var den uppenbarelsen som vände Paulus från fariseisk förföljelse av de Jesustroende till att bli den mest energiske förespråkaren för Jesus – så som han uppfattade denne. Liksom flera teologer och medicinare kring sekelskiftet menar Lidforss att Paulus led av epilepsi och att hans vision av Kristus var en hallucination i samband med ett anfall. Ja, han skriver att detta "synes höjt över allt tvivel". (Numer vet vi att syner och uppenbarelsen inte behöver ha något med epilepsi att göra.)

Lidforss skriver också att det i religionsvetenskapliga kretsar numera (1911) är erkänt att kristendomens etik i stort sett inte är någon nyskapelse, utan har hämtats från den samtida hednavärlden, från judendomen och i ännu högre grad från grekernas och romarnas filosofi. Grundvalen för det kristna samhällslivet är alltså egentligen framför allt romersk och stoisk.

Den kristna försoningsläran var fullkomligt främmande för Jesus, sådan denne framträder i evangelierna, poängterar Lidforss. Den är ett verk av framför allt Paulus, men ingen nyskapelse, utan en sammansmältning av judiska och hedniska element. Försoningsläran är idag en karakteristisk och viktig grundval för kristna kyrkors förkunnelse. Tanken är att en gudomlig varelse, Jesus, stiger ner från sin himmel, ikläder sig människogestalt, avrättas och dör för att sedan uppstå från de döda och åter uppstiga till himlen; och genom Jesu offerdöd på korset – det ställföreträdande lidandet – försonar sig Gud med mänskligheten, som han skapat, men vredgats på.

Idén att Jesus, som visserligen var "Gud som blivit människa" men ändå egentligen inte var en del av mänskligheten,

med sin frivilliga död kunde göra Gud vänligt stämd mot människorna är knappast logiskt övertygande, och överhuvudtaget är Paulus teologi enligt Lidforss full av motsägelser och oklarheter.

Den rättfärdiggörelse genom tro som Paulus också – till skillnad från Jesus – lärde, hör intimt samman med försoningsläran. Efter Jesu offerdöd frikänner Gud dem som tror – de räknas som utan skuld – och någon sinnesändring behövs inte.

Det är ett faktum, skriver Lidforss, att Paulus i kristendomen införde just de idéer som i denna religions historia blivit de mäktigaste och inflytelserikaste. Flera av de största gestalterna i kristendomens historia, såsom Tertullianus, Origenes, Agustinus, Luther, Calvin och Zinzendorf, kan inte alls förstås med utgångspunkt från Jesu predikningar, men med utgångspunkt från Paulus kan de alla förstås. Ty för dem alla var frälsningshistorien, så som Paulus beskrev den, kristendomens ryggrad; de levde för det som de hade gemensamt med Paulus, men med evangeliernas Jesus har Paulus försoningslära inte något alls att skaffa.

Ja, det faller i ögonen, skriver Lidforss vidare, att det som vår tid sätter högt hos Jesus inte spelar någon som helst roll hos Paulus. Jesu moraliska egenskaper, hans renhet och fromhet, hans verksamhet bland sitt folk som lärare och hjälpare, hans kamp mot det religiösa hyckleriet, hela det konkreta etiskt-religiösa innehållet i hans jordeliv betyder för Paulus lära om Kristus ingenting. Det som Paulus bygger sin teologi på är Kristi död och uppståndelse. Jesu personlighet, hans liv och lära intresserar honom inte. Endast fyra gånger återfinns inte i evangelierna. Lidforss återger med gillande ett uttalande av religionsforskaren Paul Wernle att "vad Paulus förkunnade om Jesus, var i grunden en myt och ett drama, vartill Jesus gav sitt namn".

Men varifrån härstammade denna myt, som gjordes kristen av Paulus och sedan höll sitt segertåg genom världen? Var detta drama en genial ingivelse av Paulus eller fanns det i hans miljö sådana tankeströmningar? Svaret är, enligt Lidforss, att den myt som Paulus gjorde till kristendomens ryggrad, långt före aposteln hade haft en stor utbredning i Orienten och Egypten. I Babylonien och Fenicien, i Mindre Asien och Grekland, i Persien och Egypten, överallt möter man – före kristendomens uppträdande – läran om den döende och uppstående frälsarguden. Till dessa myter knöts också mänskliga förhoppningar om ett liv efter döden; gudarna var garanter för att ett sådant liv väntade.

Vad för slags människa var denne Paulus, som skapade den kristna tron? Han var jude och tillhörde fariseernas samfund. Han var en intensivt religiös man. Religionen var för honom allt – allt annat var intet. Om äktenskapet sa han att den som är gift vänder sitt hjärta från Gud för att istället ge det åt sin maka; endast den ogifte bevarar helt sin kärlek till Gud. Världsliga fröjder fanns inte till för Paulus. För kulturens ädlare frukter och för filosofiskt tänkande i högre mening kände han ingen sympati. I det världsliga livet fanns bara tomhet och synd. Mot all sund livsglädje intog han en negativ hållning.

Trots sin lära om rättfärdiggörelse genom tro var han en ytterst moralisk man, som strävade efter att leva ett rättfärdigt liv efter Guds bud. Han var inte benägen att "synda på nåden" även om hans lära delvis fatt en sådan effekt på andra.

Mot den politiska makten – som på hans tid representerades av framför allt kejsar Nero – hade Paulus en underdånig inställning – något som gjort kristendomen populär hos de maktägande. Paulus skriver: "Var och en skall vara underdånig den

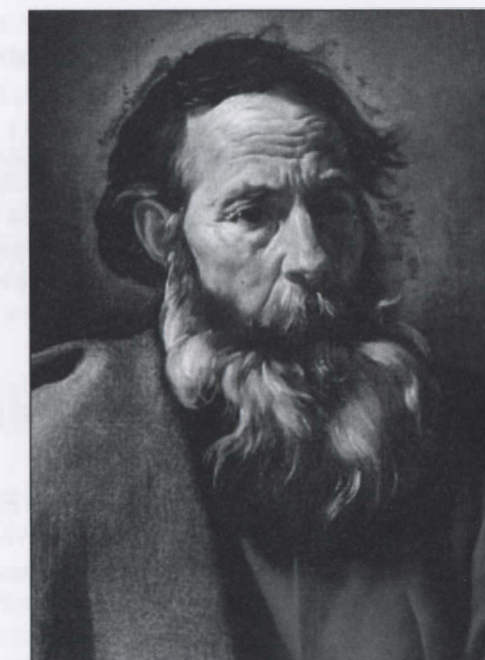
maktägande överheten. Ty ingen överhet finns som inte är av Gud; den överhet som finns är förordnad av Gud. Så den som sätter sig upp emot överheten, han står emot Guds förordnande."

Huvuvida Bengt Lidforss kristendomskritik med avseende på Paulus får anses föråldrad idag, vet jag inte. Men det förefaller mig som de flesta av hans synpunkter fortfarande måste äga giltighet. Mycket av det som kallas kristendom bär otvivelaktigt Paulus signatur.

SM

Bengt Lidforss

Paulus

Människan är närmare Gud än fiskarna är oceanen.

Inayat Khan

Ett helgon har intet jag, men det finns inte ett enda ting som inte är hans jag.

Shih T'ou

Ingen skall förväntas göra ett val mellan tro och tvivel. Man bör kunna blanda båda i rätta proportioner. En anda av fördomsfrihet och opartiskhet är för den intellektuella världen vad broderskap är för den etiska världen.

James E. Hyslop

Att förutsätta att vetenskap innebär ett viss slag av forskningsresultat, som man för alltid bör hålla fast vid, är att degradera vetenskapen till en sekt.

William James

Allt liv är andligt liv och något materiellt liv finns inte. Världsalltets Ande genomströmmar naturen och är den enda verkligheten. Liksom en enda sol upplyser hela naturen så uppehåller den ende Anden alla kroppar. Denna Ande kan inte dö och därför är livet oförgångligt.

Axel Fredenholm

Kärleksord förenar hjärtan.

Abi Taleb

Jag känner andligen betydande (vilket är något helt annat än "berömda") gamla män och kvinnor, om vilka jag skulle vilja säga att åren gjort dem allt vackrare. Det strålar ut från dem en stilla glädje likt återskenet från en högre andlig verklighet.

Alf Ahlberg

Endast i ögonblicket är livet.

Natanael Beskow

Det ligger i tingens eget väsen att vi måste räkna med möjligheten att skiljas från allt som är oss nära och kärt.

Mahaparinibbana Sutta

En människa förblir vis så länge hon söker visheten. När hon tror sig ha funnit den, blir hon en narr.

Ur Upanishaderna

Inga ord täcker den Sanna Verkligheten, det är bara hopplösa försök att beskriva något obeskrivbart och för mänskligt förstånd ofattbart. Jag såg *kosmos fungera*, som en femdimensionell geometri, inte statisk utan dynamisk med rummets tre dimensioner, tiden som en fjärde och därtill också en femte dimension, den konstruktiva, sammanhållande dimensionen, universums innersta mysterium, Kärleken. Jag såg också denna KÄRLEK som strömmar av ljuspartiklar som spreds spiralformigt genomträngande hela skapelsen som en kedjereaktion av väldiga pulsslåg, en kosmisk andningsprocess.

Ruth Dahlén

Vi är varken i stånd att veta någonting med absolut visshet eller stanna i absolut okunnighet. Vi svävar på ett vidsträckt hav, alltid ovissa och osäkra, kastade än i riktning mot den ena stranden, än mot den andra. Så snart vi finner en punkt, där vi kan hoppas på ett stadigt fäste, vacklar den och viker undan oss; och om vi sträcker oss efter densamma, glider den ifrån oss allt längre och längre i oändlighet. Ingenting i världen ger oss en fast hållpunkt.

Blaise Pascal

Endast dem erkänner jag som fria som inte är slavar, varken under andra eller under sina egna passioner.

Frya

Förakta inte din ställning, det är där du har att handla, att lida och segra. På alla punkter av jorden är man lika nära himlen och oändligheten.

Amiel

För egen del har jag aldrig kunnat tala eller skriva i något ämne utan att först ha lyssnat till motparten. Jag har ingen lust att föra en monolog, utan behöver en annans replik, hans frågor, invändningar.

Pater Jean Paillard

Bli aldrig likgiltig för det som omger dig, varken i natur- eller människoliv. Håll alltid din ande vaken. din blick klar och ditt hjärta varmt för allt detta.

Charles Gordon

Det intressanta med varje människa är hennes yppersta gärningar, vad hon utförde bäst på sitt verksamhetsområde eller i sitt moraliska handlande. Människan är precis så stor som det verk, hon höjt sig till.

John Landquist

När man är tjugo år, har man löst världsgåtan, vid trettio börjar man tänka över den, och vid fyrtio finner man den olöslig.

August Strindberg

Adress SÖKAREN
Box 10
663 21 SKOGHALL
Telefon 054-51 89 00
Fax 054-51 89 02
E-post red@sokaren.se
PlusGiro 70 60 47-8
Bankgiro 372-8128
Hemsida på Internet www.sokaren.se
Redaktör och ansvarig utgivare Sven Magnusson
Prenumeration Helår (6 nr) 250:-
Halvår 150:-
Annonser Ring för prislista
Tryckeri Wallin & Dalholm
Lund
ISSN 0038-0504

INNEHÅLL:

SM: Sökarens kloppris 2007 till Roger Viklund	2
SM: Litet om Bengt Lidforss kristendomskritik	4
SM: Jesus	8
Håkan Blomqvist: Sture, Simeno och Ambres	10
Håkan Blomqvist: En serie slumphändelser?	12
Stefan Svedberg: Livets gåta inte löst inom naturalismens ram	14
Torbjörn Sassersson: Kan medier hjälpa polisen	16
SM: Waerlandrörelsen	18
Bertil Falk: Det provokativa våldet	20
Wolf Wondollek: Vidga den vetenskapliga världens horisont	22
Rutger Bergström: Trädgårdsmästaren och hans blommor	27
Margaret Prescott Montague: Tjugo minuter av verklighet	30

Reflexioner

Duktig tidskrift...

Vad skall en liten tidskrift göra för att få anseende hos etablissemangen, få en klapp på axeln: duktig tidskrift! – få pengar från kulturrådet, erkännande från akademiker och kulturredaktörer av betydelse, kunna skina som en sol: godkänd, med plus.

Svar: ja, framför allt skall åsikterna vara de rätta. Man får inte missta sig på framför allt de grundläggande sanningarna, får inte hävda att det finns en intelligent skaparkraft i universum, utan förstå att det är mekaniska slumpprocesser samt ett naturligt urval som verkat. "Gud" kan bara användas som ett poetiskt uttryck. Man skall inte ta upp iakttagelser som visar att ateismen är en felaktig föreställning, utan rätta in sig i det icke-troende ledet, gärna stava Gud med litet g.

"Gud" får tas upp i skönlitterär diffus form, så som Pär Lagerkvist och en rad andra författare gjort. Men man får inte nämna några slags intellektuella gudsbevis. Sådana "bevis" skall förklaras innebära tänkande av religiös, icke-vetenskaplig typ.

Bakom ateismen-materialismen står en massiv Vetenskap idag, så solid att den inte kan ifrågasättas – det skall man inse.

Det är också ett otillåtet fel att göra gällande att så kallade paranormala fenomen existerar. Den moderna Vetenskapens världsbild tillåter inte något övernaturligt, såsom syner och uppenbarelser, spöken, tankens makt över materien, tankeöverföring, healing, flygande tefat med mera. Folk som Uri Geller måste förklaras vara charlataner, fuskare eller förda bakom ljuset av sin egen bristfälliga omdömesförmåga.

Så, duktig tidskrift avfärdar alltid med ett leende allt tal om övernaturligheter som struntprat.

Däremot är det roligt underhållande att läsa skrönor om magiska krafter, att leka att det orimliga faktiskt finns. Detta passar väl in i en korrekt världsbild.

Vegetarism skall inte hävdas som livsföringsideal. Vegetarian skall ligga lågt med sina idéer. Djurens rätt skall inte hävdas med skärpa, helst inte nämnas alls.

Kan tidskrift inte följa dessa regler, ses den över axeln och förtigs.

Så, det gäller för tidskrift, som efterstävar anseende, att upprepa vad etablissemangen, som leder, förklarar vara sant, och inte föra fram egna, avvikande idéer.

SM

Jesus

Min grundsyn i Jesusfrågan är att vi inte vet något om honom. De berättelser om Jesus, som finns, är inte skrivna i en historievetenskaplig anda, utan i en religiös anda för att visa att han var Messias, den som skulle komma. Denna tendens betyder att berättelserna inte ger någon verklig kunskap om en historisk Jesus. De är historiskt opålitliga.

Jag skulle kunna nöja mig med detta och säga att Jesus försvinner i mytens töcken, men jag vill ändå på försök tänka vidare.

Evangelierna har en rad mytologiska inslag, men Jesu kärlekslära kan vara i huvudsak autentisk. Tankarna om nästakärlek fanns ju i den tiden och den delen av världen.

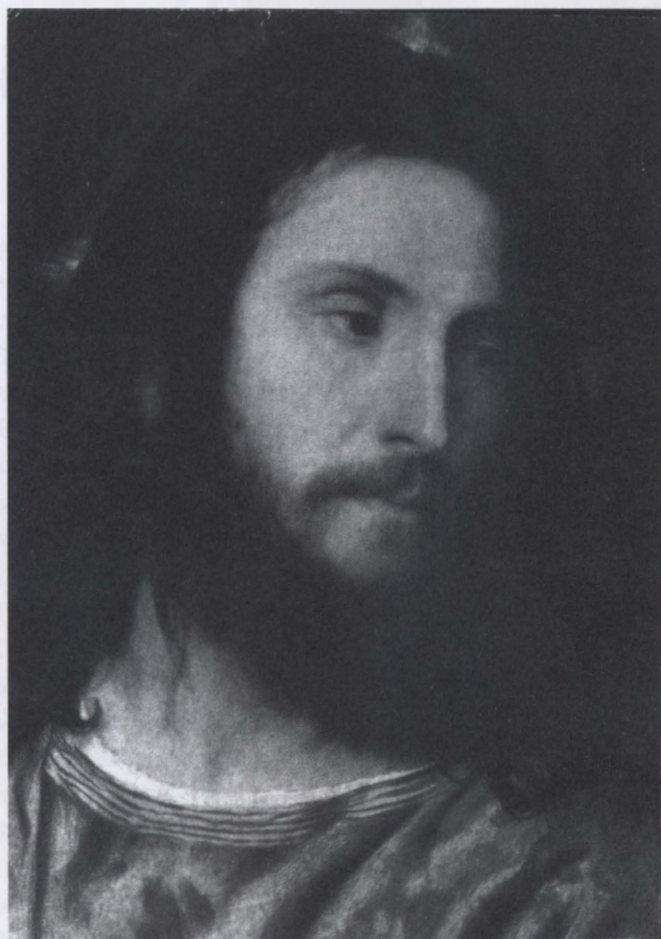
Det synes naturligt, om än inte ofrånkomligt, att tänka sig att den gode Jesus lät kärleken omfatta även djuren. Det sägs vara känt att Jesu broder Jakob var vegetarian. I Sökaren nr 2, 2004 lade Elisabeth Gustavsson fram skäl för uppfattningen att Jesus var vegetarian. (Se nästa sida!)

Brevskrivaren Paulus polemiserar mot vegetarismen, och har har då kanske i tankarna inte minst Jakob och dem som följer honom.

Jesus korsfästes och dog på korset, berättas det. Lennart Kjellson har i Sökaren nr 6, 2003, "Varför jag tror att Turinsvepningen är äkta", antytt att Jesus kan ha överlevt korsfästelsen (se hemsidan www.sokaren.se/INDEX393.HTML). Han skriver: "På Jesu tid var dödsbegreppet ett annat än vårt. När man inte längre kunde känna någon andningsrörelse, ansågs en person död. Rättspatologer som studerat skadorna anser att inga på duken visade skador är dödliga, inte ens spjutsticket i sidan. Mannen kan ha varit i djup coma, men vid liv." Den svenske läkaren Hugo Toll argumenterade i en bok för att Jesus inte avled på korset. (Se nästa sida!)

I Indien lär det finnas gamla skrifter om en Issa, som sägs vara identisk med Jesus. Det antas att Jesus efter "uppståndelsen" begav sig till Indien. Det var ju inte möjligt för honom att stanna i Palestina, där han kunde ha blivit korsfäst en andra gång. Om detta skulle stämma, avled Jesus i Indien av naturliga orsaker. En bok av Nicolas Notovich, "Den okända delen av Jesu levnad", som tar upp "Issa", kom 1896 på svenska.

Paulus fantiserade ihop en teologi, som bl a innehöll läran att ingen människa kan komma till himlen på grund av förtjänst, utan endast efter Guds nåd. Detta har många

Om Jesu utseende vet vi inget, men han ser likadan ut i många konstverk.

kristna glatt tagit till sig. Paulus satte in "Jesus" som centralgestalt i sin egen teologi.

Jesus har av teologer snärjts in i en lära med många märkliga beståndsdelar. Bland dessa finns jungfrufödseln, Jesu födelse i en krubba, tre "vise män" som hyllade honom som nyfödd, hans stamtavla ända från Abraham och tesen att han är Guds enfödde son som skall återkomma för att döma levande och döda.

Underverken kan tillhöra myterna, men en del liknande underverk har bevitnats i den nutida religiösa världen. Det kan röra sig om överförd psykisk kraft.

Kan Jesus ha överlevt korsfästelsen? Det vore märkligt. Kan en högre makt ha hållit sin hand över honom?

SM

Läkaren Hugo Tolls bok "Dog Jesus på korset?" utkom i en andra upplaga 1928.

Toll antog att det i evangelierna finns "en kärna av sanning eller verkliga händelser och fakta, som med minutiös ärlig enfald och sanning, ofta rent naivt återgivits efter författarens bästa förmåga att förstå det sedda eller att korekt avlyssna gängse uppfattningar". Med utgångspunkt från Bibelns egna uppgifter ansåg Toll det sannolikt att Jesus aldrig avled medan han hängde på korset. Hans kropps livsfunktioner var ytterligt nedsatta, han var "skendöd", befann sig i vanmakt. Toll stöder denna uppfattning på många sätt genom att "läsa innantill" i evangelierna.

När Jesus stacks i sidan med en lans, började han blöda (Joh. 19:34). "Detta", skriver Toll, "är för varje medicinskt sakkunnig om inte absolut avgörande så dock nästan ett bevis på att han inte var död, då han av rättsmyndigheter och åskådare redan antagits vara det." Sticker eller skär man i ett lik, så blöder det inte. Hjärtat har stannat, något blodtryck finns inte. Blodet finns förstås fortfarande i kroppen och skulle kunna komma ut efter ett svårt lansstick, men Toll anser att om Jesus varit död, skulle blodet i hans upprätt-hängande ställning ha sjunkit ned och spänt ut djupliggande vener i buk, bäcken och ben, "knappt åtkomligt för en litet stick i förbifarten". (Men det är inget som säger att det endast var "ett litet stick i förbifarten". Lansstickets djup nämns inte i Bibeln.)

Vidare ropade Jesus *med hög röst* strax innan han gav upp andan. Detta visar enligt Toll att han ännu hade åtskillig kraft kvar. En människa dör vanligen inte med ett högt rop; däremot kan ett sådant rop föregå en svimning eller ett vanmaktsanfall.

Jesus antogs vara död efter bara några få timmar på korset. Toll upplyser att korsfästa inte brukade dö så snart. Ofta dog de först efter flera dagar, och då på grund av utmattning, hunger eller genom anfall av rovfåglar eller andra vilda djur. Inga livsviktiga organ berörs direkt vid korsfästning. Avsikten med denna straffform var att den dömda skulle plågas länge. De rövare som korsfästes samtidigt med Jesus, klubbades ihjäl på kvällen, eftersom de inte fick hänga kvar, när sabbaten inträtt. Pilatus trodde först inte att Jesus verkligen var död, när Josef från Arimatea uppsökte honom (Mark. 15:44).

Vi läser i Bibeln att Jesu ben inte slogs sönder, tvärt emot vad som synes ha varit brukligt med korsfästa för att deras liv snabbare skulle avslutas. Toll visar även med flera citat att det är sannolikt att Jesu fötter aldrig genomspikades. Därför kunde han gå någon dag efter korsfästningen.

Jesus vaknade väl långsamt till liv, medan han låg i graven, tänker sig Toll. Han tog sig själv ut därifrån, sedan han lagt svepningen i en hög i gravkammaren. Därefter lät han sig ses av flera lärjungar. Eftersom han var illa tilltygad och ansiktet var uppsvullet efter den grymma behandlingen, kände Maria från Magdala inte omedelbart igen honom, utan tog honom för "örtagårdsmästaren".

"Eusebius skriver i sin Kyrkohistoria att Jesu broder Jakob var vegetarian och att han hade uppföstrats som vegetarian. Då är det rimligt att anta att Jesus också uppföstrades som vegetarian. Det var inte ovanligt att människor i kristendomens första tid var vegetarianer. Förutom Jakob uppges bl a följande personer ha varit vegetarianer: Petrus (enligt Rekognitionerna och Humiliorna) Matteus (enligt Klemens av Alexandria, The Instructor) alla apostlarna (enligt Eusebius Proof of the Gospel) Klemens av Alexandria, Origenes, Hieronymus och Tertullianus. Augustinus, som argumenterade mot att vegetarism skulle vara ett krav för de kristna, skrev dock att kristna som avhöll sig både från kött och vin var oräkneliga, vilket tyder på att det var accepterat för en kristen att vara vegetarian."

Ur Elisabeth Gustavssons artikel "Var Jesus vegetarian?" i Sökaren 2, 2004. Hennes källa är boken "The Lost Religion of Jesus" (2000) av Keith Akers, som handlar om de första jude-kristna, ebioniterna, vilka var vegetarianer.

I teologierna om Jesus talas om honom som en övernaturlig gestalt, Guds enfödde son eller Gud själv (Gud på jorden), och om den obefläckade avelsen, treenigheten (Fadern, Sonen och Den Heliga Ande är ett) Jesu försoningsdöd på korset och Jesus som den som skall återkomma för att döma levande och döda.

Jesus är i teologierna fullkomlig, en gudamänniska.

Idéer om gudamänniskor var vanliga i den antika världen. Och många vandrade omkring och sade sig vara Gud, Guds son eller en gudomlig ande. Inte minst var detta fallet bland judarna. Några av dem hade åtskilliga anhängare. De kristnas anspråk på gudomlighet för Jesus är alltså inte unikt.

Det fanns under antiken många legender om människor som fötts på ett övernaturligt sätt, gjort underverk, uppstått från de döda och farit upp till himlen.

Mot denna bakgrund är det inte förvånande att Jesus under lång tid inte blev upptäckt av antikens historieskrivare – han försvann helt enkelt i mängden av undergörare, messiasgestalter och religionsstiftare.

Appolonius från Tyana, en vandrare predikant i samma århundrade som Jesus, blev efter sin död dyrkad som Guds son i många tempel. Han uppgavs ha varit helbrägdagörare, ha drivit ut djävlar och uppväckt döda. Liksom Jesus enligt Markus 5 uppväckte Jairis dotter från de döda, så mötte Appolonius på gatan i Rom ett liktåg, där en ung flicka fördes till graven. Han gick fram till båren, lade händerna på flickan och mumlade några ord. Genast steg hon upp, började tala och återvände till sitt hem.

Profeten Simon från Samarien, som var samtida med Jesu apostlar, tillskrevs många underbara gärningar och fick tillnamnet "undergöraren".

Tron på under hörde till tidsandan. Några bevis för underverken krävdes inte.

Jesus var, som han framstår i evangelierna, ett barn av sin tid och sin religiösa miljö. Han kom inte med något radikalt nytt, men lyfte fram och poängterade viktiga delar i det judiska religiösa tänkandet. Nästakärleken var inte någon för Jesus unik idé, utan fanns i den tidens judiska tro, liksom även på andra håll. Romerska filosofer som Cicero (106-43 f.Kr) och Seneca (3 f.Kr-65 e.Kr) hade tankar om människokärlek.

Sture, Simeno och Ambres

Av HÅKAN BLOMQVIST

Söndagen den 25 november 2007 sände SVT2 Anders Grönros' dokumentärfilm om mediet Sture Johansson. Svenskarna kunde nu bekanta sig med den 3.000-åriga egyptiska anden Ambres, som talar genom Sture Johansson, när han går i trans. Det var en förföriskt vacker film, där det sköna värm-ländska landskapet fick bilda bakgrund till inblickar i Stures vardagsliv och hans udda sysselsättning som transmedium.

Jag hade väntat mig en något mera undersökande journalistik, men några kritiska frågor ställdes aldrig och någon religionspsykolog eller religionshistoriker fick heller aldrig tillfälle att yttra sig. En efterföljande paneldebatt hade varit intressant.

Presskommentarerna både före och efter programmet har i många fall varit ytterst kritiska. "Filmen var rena dravlet", skriver krönikören Britta Svensson i Expressen (26/11). Gösta Hollender, krönikör i Borås Tidning, hamrar på i samma stil: "Detta är ett paradexempel på tendentiös journalistik, som får TV-shops produktioner att framstå som seriösa försök att beskriva samtiden. Skäms SVT!" (27/11)

Kristna kommentatorer med en mera fundamentalistisk inriktning hittade en annan vinkling. I Bibeln kan man läsa om Jambres och Jannes, två trollkarlar som kämpade mot Moses. I Paulus andra brev till Timoteus 3:8 (1917 års bibel) kan man läsa: "Och såsom Jannes och Jambres stodo emot Moses, så stå dessa män emot sanningen; de äro människor som äro fördärvade i sitt sinne och icke hålla provet i fråga om tron."

I ett debattinlägg i Barometern den 24

november skriver Olof Amkoff: "Vem är då denne Ambres som talar genom Sture? Det är samma demon eller andefurste som verkade genom Faraos trollkarlar i 2 Mosebok 7-12! Aposteln Paulus namnger nämligen trollkarlarna".

Personligen kan jag tycka att det är något märkligt att Anders Grönros inte berättar något om Stures bakgrund och andra upplevelser han haft. Filmen, och i viss mån Sture själv, ger ett intryck av att han motvilligt drogs in i den nyandliga världen. Så var dock inte fallet. Paret Sture och Turid var under 1960- och 70-talet livligt engagerade sökare i de kretsar i Stockholm som intresserade sig för olika former av nyandlighet som spiritualism och teosofi. Ufo fanns också hela tiden med i bilden. Sture och Turid deltog i möten på dåvarande Ifologiska Sällskapet och umgicks med kretsen kring Sten Lindgren och Intergalaktiska Federationen (IGF). Stures bror Gösta Johansson var för övrigt sekreterare i Ifologiska Sällskapet.

Jag träffade Sture Johansson och hans dåvarande hustru Turid första gången i december 1972. Syftet var att intervjua paret om det märkliga så kallade Helgefallet inom ufo-området, som Sture och Turid var inblandade i. Det visade sig att Sture och Turid också själva upplevt en mängd ufo-och paranormala fenomen.

Hösten 1973 startade Sture och Turid en meditationsgrupp i sitt hem på Lidingö. Jag kom tidigt med i gruppen där vi bland annat studerade Blavatskys bok "Den hemliga läran". Det är en av teosofins grundläggande skrifter, en svårsläslig sammanställning av olika religiösa och ockulta läror.

Vi mediterade och diskuterade teo-

sofi, spiritualism, ufo med mera. Med i gruppen var också Lennart Johansson, Eva Helderud och Tony Eckardt från dåvarande Stockholms UFO-Center. Denna grupp samlades varje fredag under flera år, första tiden huvudsakligen i Stures och Turids villa på Lidingö men senare hos olika medlemmar i Stockholms UFO-Center. Några meditationsträffar hade vi också i min lilla etta i Sundbyberg.

Det var i Eva Helderuds våning i Spånga som jag hösten 1976 första gången var med om att Sture gick i trans. Han hade då alldeles nyligen blivit medium. Upplevelsen var för mig både fascinerande och en smula skrämmande. Under den första tidens seanser talade en person med namnet Simeno genom Sture. Simeno var inte obekant för Sture och Turid. I boken "Resan till ljuset", som kom på Larsons förlag 1974, berättar Sture hur han möter denne Simeno under en utomkroppslig upplevelse tillsammans med Turid. Paret gör en så kallad astralfärd tillsammans där de lämnar sina kroppar under Turids ledning. I boken berättas att Turid flera gånger gjort sådana färder men för Sture är det första gången och han fascinerades av allt han får se i andevärlden.

Inom något år börjar en annan ande tala genom Sture, den nu kända 3.000 år gamla egyptiern Ambres. 1976-1977, innan det skapats en rörelse kring Ambres läror, deltog jag i flera seanser hemma hos Sture och Turid. Jag spelade in dessa tidiga trans-tal, och här följer några svar från Simeno på mina frågor.

Sture Johansson, transtal 19 nov. 1976 (Min första inspelning i meditationsgruppen.)

*Sture som medium i villan på Lidingö 1978, bredvid sin hustru Turid.
Foto Rein Vålme.*

Sture: Ja hälsar er!

Turid: Välkommen!

Sture: Ni skall inte vara rädda. Det är inte så farligt som det ser ut. Det ni kallar för instrumentet lider inte av det. Det går lättare och lättare för varje gång. Men instrumentet är fortfarande rädd, så var snäll och tala om för honom att han inte utgör någon fara för er. Jag är mycket glad för att vara här. Jag har varit här tidigare men tiden då var inte mogen och framför allt var det heller inte då meningen att jag skulle komma genom denna väg... Jag vill... beskriva en del vad som händer. Instrumentet har sin färgning och vi som går igenom ett instrument blir också färgade av dess tänkande. Vi tar också del av dens färg varigenom vi talar.

Transtal 17 dec. 1976

Håkan: Jag undrar lite grann över det här med negativa varelser som bland annat mina vänner Sture och Turid har råkat ut för, var dom kommer ifrån, vad det är för någonting.

Turid: På Väggarö, tror vi.

Sture: Ja, de negativa krafterna uppträder i många skepnader. De är skapade av människan själv till ett visst intelligent liv i sig själv. Så länge det finns näring lever dom. Förstår ni?

Håkan och Turid: Ja!

Sture: En sorts vampyrer skulle man kunna säga.

Turid: Tankeenergier utan själ kanske - från oss?

Sture: Ja. Kan också ikläda sig fysisk dräkt i sig själv. Jag har fått frågan tidigare ställd. Jag har även då sagt att vi är inte främmande för dem. Tankekapelser...

Turid: Så jag förstod att det var tankekapelser utan själ.

Sture: Ja, finns överallt. Därför poängterar jag gång efter annan, prova, acceptera ingenting som någonting självklart.

Turid: Och Sture såg omkring en människa, ett medium, en sådan där elementarande, som vi tror det heter enligt Blavatsky.

Sture: Jag vet det. Jag var själv med och spörrade.

Jag förvånas en smula över de kommentarer som på senare tid gjorts av både kristna och humanister angående Sture och Ambres. TV-profilen Siewert Öholm betecknar i en krönika (Enköpings-Posten 8/1-08) Sture Johansson som en "kvalificerad andlig skojarare". Och i en artikel i Ex-

Snickaren Sture och hans hustru Turid i början av Stures tid som medium

pressen (16/12-07) använder Humanisternas ordförande Christer Sturmark ord som "uppenbart fall av kvacksalveri" och "charlatanverksamhet". Humanisterna har för övrigt anmält programmet och Sture och Ambres till Granskningsnämnden.

Tyvärr visar här både de kristna och humanisterna att de är samma andas barn. Ingen vet något i sakfrågan. Det får mig att tänka på ett yttrande av den gamle religionspsykologen Örjan Björkhem (Sökaren nr. 4, 1985): "Det räcker inte att vara kritisk. Man måste kunna något också." Vad jag förstår har varken Siewert Öholm eller någon från Humanisterna träffat Sture Johansson. Ändå kan de beteckna honom som skojarare och charlatan. Här tycks man missa det mest väsentliga, nämligen att de flesta medier eller personer som får någon form av uppenbarelser är ärligt troende. De må vara naiva men få, vad jag känner till, är medvetna bedragare. Under de många år jag umgicks med Sture och Turid och deltog i seanser fick jag aldrig intrycket att Sture medvetet bluffar. Jag upplever honom som en ärlig sökare, något förbryllad över sin egen medialitet. Att det sedan kan finnas en naturlig psykologisk förklaring till Stures upplevelser är en annans sak. Men det gör honom inte till charlatan. Att utan kunskap beteckna Sture Johansson som skojarare är inte vetenskap, bara ideologisk retorik. Jag skulle vilja rekommendera Siewert Öholm och humanisterna grundläggande studier i religionspsykologi och varför inte en smula större ödmjukhet och existentiell nyfikenhet.

Läs även följande två sidor!

Vad ska man då säga om den gamle egyptiern Ambres som talar genom Sture? Vill man vara kritisk kan man förstås ställa frågan varför en gammal egyptier talar svenska? Ett intressant experiment vore att konfrontera Ambres/Sture med en språkexpert från Egypten och be Ambres tala sitt gamla språk. Personligen lutar jag åt att Simeno och Ambres är sidopersonligheter hos Sture. Men som agnostiker i frågan ställer jag mig öppen för alla tolkningar.

Ett sympatiskt drag i Ambres lära är att den inte innehåller de inte sällan förekommande inhumana eller totalitära idéer som då och då dyker upp inom nyandligheten. Det närmaste jag kunnat finna i den vägen är Ambres spådom om en kommande mästare: "Jag har tidigare sagt att Enaren kommer från Norden... Enaren befinner sig i födslovånda. Enaren kommer i mångfald, förskräcklig att skåda, ty han är orädd". ("Möte med Ambres", Ramstiftelsen 1985, sidan 85.) Det ger lite associationer till en andlig diktator. Men för övrigt är budskapet en syntes av teosofi, spiritualism och lite indisk advaitafi-losofi.

Slutligen vill jag framhålla att Sture är en av de vänligaste, trevligaste och mest jordnära sökare jag mött inom nyandligheten. Han har alltid varit ärligt förbryllad över sin egen medialitet och sunt kritisk till vad som sägs. Om nu Ambres är en sidopersonlighet hos Sture, så får man säga att det är en ovanligt trevlig sidopersonlighet.

HB

29 oktober 1965

– en serie slumphändelser?

Av HÅKAN BLOMQVIST

Vid 19-tiden på kvällen den 29 oktober 1965 ser tusentals människor ett starkt lysande föremål passera över Sverige. En påpasslig fotograf, Erik Ehnmark i Södertälje, hinner även förevisa den mäktiga synen med sin kamera, bilder som sedan publiceras i de flesta stora dagstidningar. Många teorier framfördes om himlafenomenet men gåtan fick till slut sin lösning. Som Clas Svahn visade i en artikel i UFO-aktuellt nr 3, 2004 var det den amerikanska spionsatelliten 1965-79A som störtade och gav upphov till det lysande skådespelet denna minnesvärda oktoberkväll.

Kvällen den 29 oktober 1965 skulle bli minnesvärd ur flera synpunkter. En stor grupp medlemmar från det då livaktiga Ifologiska Sällskapet hade samlats i en våning i centrala Stockholm där den kände kontaktmannen och majoren Wayne S Aho från Seattle, USA fanns på plats. Han var på föredragsturné i Skandinavien och hade kvällen innan hållit ett föredrag på Ifologiska Sällskapet, där han enligt uppgift påstått att de flygande tefaten följer honom på hans föredragsturnéer. Wayne S Aho påstod sig stå i telepatisk kontakt med rymdmannen Val Thor, känd bland annat genom boken *The Stranger at the Pentagon* (1967) skriven av den kontroversielle evangelisten och ufologen Frank E Stranges.

Sten Lindgren, välkänd kontaktperson i Sverige, var en av de församlade i våningen i Stockholm. I sin bok *Dialog med kosmisk kultur* ger han en bild av sammankomsten och berättar även att Wayne Aho förutspått att rymdmänniskorna skulle göra en "överflygning" över Sverige och att Val Thor satt i ett av skeppen. Att "bröderna" skulle göra en "test" över Sverige klockan

19 hade även Sten fått information om från en annan kontaktperson.

När det starkt lysande föremålet dök upp på himlen vid sjutiden blev det stor uppståndelse i gruppen. "Alla sprang i full fart till fönstren för att se denna pampiga defilerer", skriver Sten. Men i Stens version blir det sex så kallade Adamskifarkoster som flyger förbi på två hundra meters höjd.

Den 21 juni 1977 intervjuade jag Sten Lindgren om vad som hände denna oktoberkväll. Han gav då en lite annorlunda bild av vad som inträffade. Sten kom till mötet någon gång vid 19.30-tiden, alltså efter observationen kl. 19.00 "Det inträffade strax innan jag var på väg dit." När Sten anlant får Wayne S Aho ett telepatiskt meddelande som säger att en liten grupp farkoster kommer att synas över Stockholm.

Sten: Aho berättade att trettio moderskepp låg i ett långt tåg plus en massa mindre grejor, och i ett av moderskeppen var Val Thor. Han hade kommunikation genom telepati, så han fick reda på vår sammankomst på Östermalm, och över denna plats cirklade sex sådana här så kallade Adamskifarkoster, klockor.

Håkan: Såg ni dom?

Sten: Ja, de syntes ganska tydligt. De var på kanske 400–500 meters avstånd eller närmare. Det hände så mycket, det här kom plötsligt. Vi var ju där för att lyssna på Aho, och så hände det här andra också. Det fanns en balkong där, men alla kunde inte gå ut på den.

Håkan: Hur uppfattade du dom? Var det som ljus eller som klara farkoster?

Sten: Ja, konturerna som jag kunde se var de här klockorna som strålade orange och rött. Det var sex stycken man kunde se, men alla var inte lika nära. De låg i cirkel och körde runt, runt hela tiden. Det var liksom

full cirkus där uppe.

Här finns alltså två ganska olika versioner av händelseförloppet. Vilken version som ligger närmast sanningen är idag svårt att klarlägga. En intressant uppgift är att det även i Danmark rapporterades ufo-fenomen senare på kvällen. Ole Henningsen skriver i danska *UFO-nyt* att vid 20.15-tiden började sirenerna i Sonderborg att tjuta samtidigt som alla elektriska lampor, apparater och maskiner gick ner på en bråkdel av den normala styrkan. Det märkliga var att även batteridrivna transistorapparater också gick ner i styrka. Vid samma tid inrapporterades mängder av ufo-fenomen till flygkommandot i Vedbaek.

Ole Henningsen intervjuade den journalist som skrev om händelsen. Han hade talat med vakthavande vid det kommunala elverket. Något avbrott hade det dock inte varit och det fanns inget fel på nätet. Journalisten ringde även vakthavande vid flygkommandot i Vedbaek. Där bekräftades att det inkommit mängder av rapporter om himlafenomen. När journalisten frågade om rapporterna bara gällde "meteorerna eller satelliten" som observerades vid 18.40-tiden, så kunde inte vakthavande ge något klart svar på frågan. Något klarläggande om händelsen presenterades inte i *UFO-nyt*.

Det hände mer inom ufokretsar i Sverige denna händelserika kväll den 29 oktober 1965. Sture och Turid Johansson var tidigare ett känt par mycket på grund av att Sture Johansson började som transmedium hösten 1976. Idag är paret skilda, men Sture har fortsatt som medium. Han kanaliserar bland annat en ande som heter Ambres och som var inkarnerad i Egypten för tretusen år sedan. Kring Sture har en stor rörelse vuxit upp med ett center i Nyskoga, Torsby i norra Värmland. Om rörelsen och Ambres kan man läsa mer på hemsidan <http://home.swinne.se/ambres/>

Sture och Turid Johansson var mycket ufo-

intresserade på 1960-talet. En kort tid efter att paret bevistat ett föredrag på Ifologiska Sällskapet 1964 talar Turid på telefon med en väninna när en manlig röst plötsligt kommer in på linjen och säger att Sture och Turid skall åka ut till en plats som heter Väggarö. Den ligger på Södertörn, söder om Stockholm. Det resulterar i att paret börjar ta bilen ut till Väggarö då och då, där de stannar och mediterar. Ibland upplever de som att det flyter blåliga vågor eller strålningar genom bilen. En vinterkväll 1964 kommer ett starkt blåvitt sken bakifrån när de står på vägen. De hoppar ner i diket på var sin sida om vägen och ser ljusfenomenet gå som en raket upp i skyn igen.

Ingenting mer händer förrän den 29 oktober 1965. På dagen får Turid ett "mentalt" meddelande att de skall bege sig till Väggarö vid tiotiden på kvällen. Rösten säger också att de skall vara försiktiga eftersom "det pågår en maktkamp på jorden". När de kommer fram till den vanliga platsen får de syn på ett antal små varelser som flyter omkring i luften och som kommer mycket nära bilen, cirka en halv meter.

Sture: Vi kom ut till det där stället där vi brukade sitta och som vi hade blivit uppmanade att åka till. Någoting hade dock gått snett med tidsangivelsen. Vi skulle vara där kring halv elva och vi var där halv tio och då fanns dom där "gubbarna" där redan. Vi såg dom inte förrän vi hade parkerat bilen. Det var inte helt mörkt, utan skymning. Då fanns dom nere på ängen, och dom kom ju väldigt nära (cirka en halv meters avstånd på Stures sida av bilen -HB). Hur många det var vet jag allvarligt talat inte. Vi tror det var fem eller högst sex. Dom var mellan 1,25 och 1,50 meter långa med jättestort huvud och ögon som lyste. Det var som fosfor, rödaktigt. Man såg inga pupiller. Dom gick inte utan flöt rätlinjigt fram. Dom gick inte i mjuka linjer.

Turid: Vi hade också en transistorradio och den gick hela tiden medan dom var där. Vi hade ju släckt av bilen och ljuset men radion hade vi lös i baksätet.

Sture: Jag önskade för mitt liv att det skulle komma en bil. Men det kom ingen. Varelsorna försvann ute på gärdet och sedan var det precis som om dom skulle ha landat med

Stures och Turids upplevelse på Väggarö. Foto och teckning: Håkan Blomqvist

ett "tefat" uppe på bilen. Hela bilen skakade och radion tjöt och hoppade i baksätet och vi dök under instrumentbrädan. Vi trodde dom skulle knäcka bilen. Vi såg inget skepp starta. Vi var tillbaka dagen efter och skulle leta efter spår, men vi fann inga.

Turid: Det är konstigt, förut när vi åkte ut och dom där strålningarna kom, så hade vi aldrig någon känsla av något ont, utan vi satt och hade roligt, och det var skönt och vi mediterade. Men efter det här med gubbarna så har vi varit ute och tittat och vi tycker det är så kusligt. Vi törs inte stanna i mörker och särskilt inte gå ur bilen.

Håkan: Hur länge varade händelsen?

Sture: Det kanske bara var fem minuter men för mig kändes det verkligen som lång tid.

Håkan: Såg du några öron eller fingrar på varelserna?

Sture: Tänk dig själv att du sitter i halvskymning och tittar ut genom ett fönster. Skulle du tänka på och lägga märke till vilken typ av öron eller hur många fingrar dom hade och så vidare – när du är livrädd. Det gör man helt enkelt inte. Då skall man vara enormt kall och det kunde inte jag vara. Men dom hade armar, det är jag förvissad om.

Håkan: Kommunicerade de aldrig med varandra?

Sture: Inte vad jag kunde se. Dom rörde sig inte i grupp utan var och en självständigt.

Efter chocken väntade Sture och Turid en stund innan de startade bilen och for iväg. De vågade inte åka direkt hem. Trots det är båda överens om att det gått mer tid än vad som var normalt. De kom inte hem förrän vid fyratiden på morgonen. Så länge var de inte ute och åkte. Tid har försvunnit, menar de.

Så berättar alltså Sture och Turid Johansson om fredagen den 29 oktober 1965. Vad skall man då säga om alla dessa sammanträffanden? Onekligen är det fascinerande att så mycket händer samma kväll som en spionsatellit störtar över Sverige. Är alltsammans mystikers respons på ett svårförklarligt fenomen? Eller tillhör detta de absurda sammanträffanden som händer ibland. Eller kanske venusianen Val Thor ville skämta lite med oss jordbor?

Källor

Intervju med Sten Lindgren 21 juni 1977. Ole Henningsen: "Tallerkenmystik över Sonderborg", *UFO-nyt*, nr 6, nov-dec 1965, s. 241–242.

Håkan Blomqvist: "Kontaktfall i Sverige: Tio år av upplevelser", *Ufologen*, nr 14, mars–april, 1974. (Bygger på intervju med Sture och Turid Johansson 27 okt 1973.)

Livets gåta är inte löst inom naturalismens ram

Av STEFAN SVEDBERG

Frågan vad liv är och hur det uppstår och utvecklats, har intresserat människor i alla tider. Något säkert svar finns inte. Ett av skälen härtill är att vi ännu inte lyckats upprepa den process som skapar och utvecklar liv. Inom vetenskapen har man fått nöja sig med att formulera olika teorier om arternas uppkomst och utveckling. En av de mer tongivande har fått namnet neodarwinism eller kort och gott darwinism.

Utmärkande för darwinismen är

- 1) förekomsten av genetisk variation, mutationer och s.k. hoppande gener,
- 2) det som kallas "kampen för tillvaron",
- 3) det naturliga urvalet, som också brukar kallas mikroevolution, samt
- 4) kumulativ evolution eller makroevolution, som innebär uppkomsten av nya arter samt en ökande komplexitetsgrad.

Gjorda observationer och befintliga fossilserier bekräftar att mikroevolution förekommer i naturen, dvs små förändringar/förbättringar hos arterna. Därom råder idag full enighet. Betydligt svårare blir det när det gäller frågan om makroevolutionens existens, dvs uppkomsten och utvecklingen av nya arter. Orsaken härtill är främst bristen på s. k. övergångsformer eller felande länkar. Till detta kommer det faktum att darwinismen inte kan bevisas. Det kan på experimentell väg inte bekräftas att liv skapats enligt darwinismen eller att utvecklingen från urcell till människa skett enligt slumpens och det naturliga urvalets principer.

Att det saknas bevis för darwinismen hindrar dock inte somliga, som verkar inom vetenskapen, från att hävda motsatsen: "Vetenskapen har förvisso försett oss med fakta som är så väl underbyggda att det inte är rimligt att ifrågasätta dem. Det finns t. ex. ingen anledning att ifrågasätta att människan och andra nu levande arter har utvecklats genom den biologiska evolutionen." Citatet är hämtat från förordet till boken "Vetenskap eller villfarelse" (2005). Bokens redaktörer är Jesper Jerkert, ordförande i skeptikerorganisationen Vetenskap och Folkbildning, och Sven Ove Hansson, professor i filosofi vid Kungliga Tekniska Högskolan i Stockholm.

Påståendet att en evolution enligt Darwin är ett faktum, att dess sanning är bevisad och allmänt accepterad inom vetenskapen, görs ofta. Men för att en teori skall kunna betecknas som vetenskaplig är det ett metodologiskt krav, att den skall kunna falsifieras enligt Poppers falsifikationskriterium, dvs det skall gå att regelrätt bevisa eller motbevisa den; det räcker inte med antaganden. Detta är emellertid inte möjligt, när det gäller darwinismen. För hur bevisar man att människan har utvecklats från en encellig varelse, vars tillkomst det heller inte går att bevisa? Antagandet att urcellen under miljarder år utvecklats till människa, kan således varken bevisas eller motbevisas. För att något skall kunna betecknas som vetenskapligt sant krävs att det finns direkta observationer, som kan styrka detta. Darwinismen är således ingen vetenskaplig teori, utan snarare ett icke-

falsifierbart metafysiskt antagande, vad än dess anhängare vill göra gällande.

Utmärkande för det vetenskapliga etablissemangen idag är dess uppfattning om vad som skiljer darwinismen från exempelvis kreationism och intelligent design, nämligen kravet på vetenskaplighet: det går en skiljelinje mellan vetenskap och icke-vetenskap ("pseudovetenskap") eller mellan vetenskap och religion. Ateismens/naturalismens företrädare tilldelar sig själva en upphöjd position, vilken gör dem oantastliga. Men frågan var gränsen ska dras mellan vetenskap och pseudovetenskap eller religion, är ännu inte besvarad, trots att darwinister försöker göra sken av något annat. Det man anklagar andra för, brister man själv i, nämligen att uppfylla kravet på vetenskaplighet. Brist på objektivitet, partiskhet till förmån för slumphyptesen är utmärkande för dagens naturvetenskap.

Ett utmärkande drag för vetenskapen idag är sökande efter bevis som kan bekräfta den egna uppfattningen. De fynd som talar emot den egna åsikten, räknas inte. Dessutom förs inte debatten inom ramen för vad som kan beskrivas som empirisk vetenskap. I stället handlar det i hög grad om metafysisk naturalism, som filosofiskt stöder den neodarwinistiska evolutionsläran. Enligt Richard Dawkin, en av neo-darwinismens främsta förespråkare, är allt mycket enkelt och naturligt. Det naturliga urvalet, "den blinde urmakaren", ger oss nämligen en mycket enkel och naturlig förklaring. Enklare än så kan det knappast bli, i alla fall inte om man får tro Richard Dawkin.

Darwinismens förespråkare brukar

anklaga företrädarna för kreationism och intelligent design för att deras debattinlägg antingen saknar vetenskaplig relevans eller att deras framförda argument handlar mer om tro än om vetenskap. Genom att skydda sig bakom vad man bestämmer sig för ska framstå som den enda vetenskapen, vill man undvika en besvärande debatt. Men de som ställer krav på vetenskaplighet lever själva inte alls upp till sina egna höga krav. Exemplet härpå är många. Det följande är hämtat ur boken "Vetenskap eller villfarelse". Artikeln "Är kreationismen vetenskapligt hållbar?" är skriven av Sverker Johansson, som är universitetslektor i fysik vid Högskolan i Jönköping. Han beskriver det scenario, som antas ha ägt rum under den tid i utvecklingen, då liv skapades på vår jord: "...mer och mer komplexa molekyler, tills en självproducerande form bildades, och darwinismen kunde ta över". Enligt författarens bedömning är det inte alls långsökt att anta att dessa enkla molekyler kan ha uppkommit av en ren slump – tvärtom kan det ses som högst troligt.

Men det finns idag inte några som helst belegg för antagandet att det ovan redovisade scenariot verkligen har ägt rum. Som tidigare framhållits, har denna process nämligen inte kunnat upprepas experimentellt eller på annat sätt kunnat iakttagas i naturen. Det handlar här om ren spekulering eller i bästa fall om ett högst osäkert antagande om en inte klart verifierbar naturprocess. Varför Johansson uppfattar en slumpprocess som "högst trolig" framgår inte. Hans resonemang framstår som totalt ogrundat för att inte säga ovetenskapligt.

Enkla sannolikhetsberäkningar visar att den spontana uppkomsten av liv är mindre sannolik än den s. k. yttersta sannolikheten, vilket motsvarar ett tal följt av 150 nollor! Det är med andra ord inte realistiskt att kalkylera med att en händelse av det här slaget skulle ha inträffat av en ren slump. Men trots detta kan författaren kategoriskt hävda att det alltså finns "en fullständigt överväldigande mängd sammanhängande empiriska fakta som stöder evolutionen". Vilka alla dessa "fakta" är framgår inte. I stället för försök till objektiv saklighet, ödmjukhet och öppenhet präglas Johanssons artikel av ideologiska övertoner och dogmatiska påståenden. Varför? kan man undra.

Jesper Jerkert och Sven Ove Hansson ingår i styrelsen för skeptikerorganisationen Vetenskap och Folkbildning. Föreningens syfte sägs vara "att främja folkbildning om vetenskapens metoder och resultat... bekämpa de felaktiga föreställningar som förekommer i frågor som kan

avgöras vetenskapligt... klargöra vilka frågor som kan respektive inte kan avgöras med vetenskapliga medel".

Tyvärr får man konstatera att denna målsättning tycks gälla all annan produktion än den egna. Vid bedömningen av vad som anses vara strikt vetenskap och vad som inte är det, styrs valet inte sällan av subjektiva värderingar och personliga omdömen. Utan att närmare sätta sig in i ämnet och än mindre visa något intresse av att debattera framförda argument och frågeställningar avfärdar man från föreningens sida allt som inte överensstämmer med darwinismens dogmer som pseudovetenskap.

Sverker Johansson ger i sin artikel en motivering för sin negativa inställning till kreationism. Det rör sig om ett personligt tyckande. Kreationismen är enligt Johansson "totalt impotent" och måste därför "förkastas, inte bara därför att den är falsk, utan vad värre är, den är ointressant, impotent och totalt oanvändbar, och leder bara forskningen in i en återvändsgränd". Som om inte detta skulle räcka beskylls kreationismen dessutom för att vara "ful".

På det sättet kan man tänka och känna bland anhängarna av darwinismen. Det rör sig knappast om ett enligt vetenskap och beprövad erfarenhet sakligt och objektivt förhållingssätt. Man lever inte upp till en av sina egna målsättningar, nämligen att "bekämpa de felaktiga föreställningar som förekommer i frågor som kan avgöras vetenskapligt".

Darwinismens förespråkare talar gärna om vetenskapliga metoder, som de bekänner sig till. Men någon skarp åtskillnad mellan empirisk vetenskap och naturalistisk filosofi förekommer sällan. Deras vetenskap är inget annat än tillämpad naturalistisk filosofi. Enligt denna filosofi är det den naturalistiska vetenskapen som definierar vad som är verkligt. Religionen bidrar endast med värdeomdömen eller subjektiva reaktioner när det gäller vår bild av verkligheten. Som den kanske mest kände företrädaren för ateismen och slumptron framstår Richard Dawkin, som med sin "blinde urmakare" haft stor framgång, när det gäller att hamra in budskapet om darwinismens okränkbarhet.

Det finns idag all anledning att utfärda en varning för uppfattningen att vetenskaplig naturalistisk metod utgör en garanti för att alla vetenskapliga resultat framstår som välgrundade, objektiva och sakligt korrekta. Det finns anledning att förhålla sig kritisk och ifrågasättande, även i de fall där det handlar om s. k. väletablerade sanningar. Vi får aldrig glömma att de

postulat som den naturalistiska vetenskapen baseras på, inte nödvändigtvis behöver vara sanna bara för att de av en del uppfattas som högst rimliga. Trots allt baseras de till övervägande del på mänskliga spekulationer och antaganden snarare än på objektiva och vetenskapliga observationer. Den totala verkligheten, om man nu kan tala om en sådan, kan endast beskrivas utifrån ett mänskligt perspektiv. I denna verklighet utgör människan en inte oväsentlig del. Vetenskapen är trots allt endast en metod, som används för att kunna beskriva en relativt sett mycket begränsad del av verkligheten. Inte minst av detta skäl bör man vara försiktig, när det gäller att bestämma var gränsen går mellan vetenskap och pseudovetenskap och mellan vetenskap och religion. Demarkationsproblemet i vetenskapsteorin, dvs vad är och vad är inte vetenskap, väntar trots allt fortfarande på sin definitiva lösning.

Referenser

Annala, Vesa (2002). *Skapelsetro, intelligent design – två alternativ till utvecklingsläran*. Arfus förlag, Malmö.

Gluefox: <http://gluefox.com>

Jerkert, Jesper & Hansson, Sven Ove (redaktörer) (2005). *Vetenskap eller villfarelse*. Leopard förlag, Stockholm.

Johnson, Philip E. (1993). *Darwin on Trial*. InterVarsity Press, Illinois.

Renard, Krister (1991). *Vetenskap och tro – två vägar till en världsbild*. Bokförlaget Libris, Örebro.

Ruse, Michael (2003). *Darwin and Design*. Harvard University Press, England.

Wikipedia: <http://sv.wikipedia.org>

Stefan Svedberg är fil. lic. i pedagogik

Kan medier hjälpa polisen?

Av **TORBJÖRN SASSERSSON**

Kan mediala personer hjälpa polisen i dess arbete? Det beror på vem man frågar. Det finns poliser som svarar ja, medan andra är avvisande.

Poliser utan positiva erfarenheter eller brist på kännedom om medial support i polisarbetet uttalar sig gärna skeptiskt, medan poliser med erfarenhet av medier kan ge en positiv bild.

Jag tar här upp några poliserfarenheter, men de flesta som man frågar vill inte berätta. Frågan är känslig, eftersom det är en spridd uppfattning att paranormala fenomen är vidskepelse: sådant finns inte. Samtidigt sänder TV en aldrig sinande ström av programserier om det paranormala, vilket säkert ökar den positiva inställningen hos folk.

TV-serier, där man tar hjälp av riktiga eller uppbyggda mediala personer, är till exempel: "Millenium", "Profiler", "Psychic Witness", "Psychic investigations", "Psychic Detectives", "Medium", "Haunted Houses", "Sensing murder", "Mannen som talar med andar", "Andarnas makt" och "Förnimmelse av Mord". Det mediala har fått fäste i media, men vad är egentligen sant i blandningen av fiktion och rekonstruerad verklighet?

Flera av dessa serier baseras på rekonstruerade fall från verkligheten, där mediala personer, som säger sig kommunicera med avlidna personers andar, faktiskt har hjälpt polisen. Flera poliser har valt att medverka i rekonstruktionerna, vilket gett fallen trovärdighet. Det har övertygande visats att medier kan hjälpa polisen i dess arbete, bl a att lösa mordgåtor.

Skeptiker menar dock att det inte finns ett enda trovärdigt exempel på att medier kunnat hjälpa polisen. Polischefer

som tillfrågats säger att de inte känner till ett enda framgångsrikt fall och tillägger att de blir nedringda av siare som ger tips, något som försvårar polisarbetet. Det tycks alltså finnas en motsättning mellan "skeptiker" och "troende".

Ute i de svenska folkhemmen får ofta kvinnan försvara medierna och deras förmågor gentemot mannen i familjen, som är skeptisk. Känner du igen den situationen?

Om man gräver djupare i den här frågan, upptäcker man snart att det stämmer som skeptikerna säger. Det finns förmodligen inga kriminalfall där mediala personer löst mordgåtor. Orsaken till detta är enkel. Medier löser inte kriminalfall, de lämnar endast över sådan information till polisen, som kan leda till en lösning. Det är polisen som löser mordfallen genom att förena information som de själva tagit fram genom konventionellt polisarbete, med uttalanden från en medial källa. Det är inte heller mediernas uppgift att ta över polisens arbete.

Sally Headding har mer än 30 års erfarenhet som medium och har i en rad fall anlåtats av polisen. Hon har en doktorsgrad i ämnena psykologi och parapsykologi. 1994 testades hennes mediala förmågor vid Kalifornien-universitetet i Berkeley av dr Edward Stambaugh, som kunde bekräfta att hennes mediala förmågor är verkliga. Sergio Pereira Cuoto, som är redaktör (senior editor) för den vetenskapligt orienterade kriminaltidskriften *Ciencia Criminal*, skrev en längre artikel om Sally Headding i vilken han applåderade hennes framgångar i 100-tals fall runt om i världen. Hon har hållit en relativt låg profil under sin karriär som "forensic psychic".

New York Times skriver i en artikel 20 december 1999 om ett medium: "Dorothy Allison, 74, 'Psychic Detective' Consulted by Police" att Chief Robert DeLitta från

Nutley Police Department i New Jersey bekräftar att mediet Dorothy Allison's mediala information är mycket användbar. Han berättar även att 100-tals poliser runt om i världen genom åren har ringt polisstationen för att få kontakt med Allison. Hon själv säger att hon arbetat med över 5000 fall, att hon hjälpt polisen finna 250 kroppar och lösa 100-tals mordgåtor. Återkommande kunder är New York Police Department och FBI. Dorothy Allison tar endast uppdrag om hon får det skriftligt på polisstationens brevpapper; därmed kan hon enkelt bevisa att de anlitar henne.

"Dorothy Allison, ett amerikanskt medium, berömt för att ha hittat saknade personer, sägs ha förutsagt mordet på två tonårsflickor, men hon gav inte tillräckliga detaljer för att förhindra dådet." Källa: www.crimelibrary.com/article

"Utredare från New York City Police Department och FBI har under de två senaste dagarna grundligt undersökt ett område utmed East River i Brooklyn, sökande kroppen efter en polishustru som försvann för nästan fyra år sedan, medde-

Dr Sally Headding

lade polismyndigheten igår. De sa att de leddes till platsen delvis av ett medium, Dorothy Allison." Källa: *New York Times*.

Lyn Buchanan, som arbetat som *remote viewer* (fjärrskådare) i den amerikanska armén, menar att polisen av naturliga skäl varken vill ha medier eller andra trampande omkring på brottsplatser. Han har hjälpt polisen i många fall, och polisen återkommer ständigt, eftersom Lyn och hans team kan leverera nyttig information och för att de respekterar polisarbetet. Detta talar sitt tydliga språk. Nöjda kunder återvänder. Det bör tilläggas att inom traditionell "remote viewing" förekommer inga försök att kontakta andeväsen.

Danny Penman, som skriver för *Newsmonster.co.uk*, uppger att källor inom National Criminal Intelligence Service säger att polisen vänder sig till medier för att få hjälp med svåra fall som de kört fast med. Det finns till och med en databas med goda medier, som polisen kan använda dygnet runt.

Polisinspektör Philip Kent vid Metropolitan Police berättar att under sin "Senior Investigating Officer Training" gick instruktörerna igenom för- och nackdelar med att arbeta med medier. Keith Charles, en pensionerad polis som arbetar som medium, menar att medier är som bäst när de används som en källa av flera inom ordinarie utredningsarbete.

Danny Penman skriver vidare att det paranormala tas på stort allvar av de högre skikten inom polisväsendet, men befälarna är obenägna att berätta vad de vet.

Penman avslöjar att National Crime and Operations Centre Faculty i Hampshire, England, bortom insyn från allmänhet och journalister har en databas med erkända "psychics" (medier). Fakulteten stöds av Association of Chief Police Officers och Home Office Crime and Policing Group.

Ett av de nu hetaste kända namnen är Allison DuBois, vars livshistoria ligger till grund för den populära TV-serien "Medium", där Patricia Arquette porträtterar henne. Allison DuBois menar att serien på ett rättvist sätt illustrerar hennes liv som medium vilket hjälper Texas Rangers, Department of Public Safety i deras arbete.

"Medan de flesta polischefer inte vill

anlita medier som hjälp", säger Allison, "så anlitar ändå många chefer inom polisen medier som hon själv, men de är angelägna om att inte avslöja detta, eftersom försvarsadvokater gärna skulle utnyttja den skepsis som finns hos allmänheten för att misskreditera 'vittnen' som 'ser saker' men inte kan tillhandahålla hårda bevis, som håller i rätten." Källa: www.abc.net.au

Det är inte oväntat att den amerikanska skeptikerrörelsen har lagt in all möjlig kritik mot Allison DuBois på faktabasen om henne på internationella Wikipedia, och det är nästan komiskt hur de slår på stora trumman med alla tunga skeptikernamn de kan komma på för att sänka hennes trovärdighet. De till och med använder sig av Paul Kurtz, den amerikanska skeptikerrörelsens grundare som slagtrå. Svenska skeptiker imiterar på svenska Wikipedia den amerikanska rörelsens metoder.

Richard Keaton, polisbefäl vid Marin County Police Department homicide division, med 30 års erfarenhet, sa 1998 i "Discovery Communications" i TV-serien "the Science of the Impossible" att han samarbetar med ett medium vid namn Annette Martin. Richard Keaton bemödade sig inte att försöka förstå hur Annette Martin bär sig åt för att få fram användbar information. Han konstaterade bara att resultaten ofta är mycket bra.

Annette Martin hjälper polisen i Kalifornien att lösa fall genom sitt företag "Closure4U Investigations". Hon nämner där följande uppdragsgivare: Marin County Sheriff's Office, Manteca Police Department, Great Falls Police Department, Pacifica Police Department och Tiburon Sheriff's Office.

Southern Police District director Chief Superintendent Roberto Rosales säger:

"Det som medier får fram kan användas som hjälp att finna ledtrådar. Vi kommer även i fortsättningen att lita till vetenskapliga slutsatser. Men det är till hjälp om mediernas utsagor stämmer med vad vi med vanliga metoder kommer fram till." Källa: *Inquirer*, dec. 14, 2006.

Här hemma i Sverige har det framkommit att polisen aldrig använde den information som de svenska medierna fick fram i de nedlagda mordfall som togs upp i TV-se-

rien "Förnimmelse av mord". Skeptiker menar att det är ett bevis för att medier är nonsens, men hur ska brott kunna lösas om information, som kan leda till att fallen löses, inte används av polisen? En polis fick till och med nästan sparken från sin arbetsplats för att han berättade öppet hur korrekt informationen var som medierna fått fram. Ämnet är känsligt.

Exemplen ovan är några fall som världsmedia rapporterar om, men tyvärr drunknar de positiva exemplen på framgångsrikt samarbete mellan polis och medier bland artiklar skrivna av journalister som inte gjort ordentlig "research" och artiklar skrivna av skeptikerrörelsen som finner stöd för sin uppfattning pga falska medier som utger sig för att ha paranormala förmågor. Till polisen ringer ofta scharlataner och drömmare, och det är ett problem. Varken polisen eller professionella "psychics" vill ha med bedragare att göra.

Anm. Torbjörn Sassersson är redaktör för Soul Travel Magazine: www.soultravel.se

Dorothy Allison

Allison DuBois

Waerlandrörelsen

Waerlandrörelsen var en kraftfull och viktig livsföringsrörelse som startades av svenskfinländaren Are Waerland på 1930-talet. Nya tankar om vägar till hälsa fördes fram av denna rörelse; Waerland skrev böcker och artiklar, och höll föredrag för tusentals människor. Waerlandskeppet hade god vind i seglen, men med Waerlands frånfalle på 1950-talet förlorade rörelsen en del av sin kraft – ingen kunde riktigt ersätta honom – även om den fortsatte att vara verksam, och alltjämt existerar.

Hade Sveriges folk tagit till sig Are Waerlands tankar och kunskaper, skulle folkhälsan idag ha varit oerhört mycket bättre än den är. Han måste ses som en av de stora gestalterna i vårt lands moderna historia.

I sin bok "Vägen till en ny mänsklighet" skrev Are Waerland bl a att Waerlandrörelsen uppstod för tjugio år sedan genom hans bok "I sjukdomarnas häxkittel". Han dikterade den på engelska i juni 1932 i en trädgård i England för en bekant, stenografen fru Bertha Garret.

Han berättar i boken att när han började sina universitetsstudier var det aldrig hans avsikt att studera medicin eller bli en förespråkare för en ny livsföring. Ända från barndomen kände han en dragning till poesi, språk, god litteratur, konstarterna, framför allt måleri och bildhuggarkonst samt musik, men även till naturstudier och till att studera livets gåtor, som han stod undrande inför. Dessa intressen förde honom till filosofin. Men sedan han i fyra år hade studerat filosofi, satte hans vacklande hälsa punkt för fortsatta studier.

Redan i barndomen och ungdomen förde han en ständig kamp mot olika sjukdomar. Särskilt besvärades han av kronisk halskatarr och periodisk huvudvärk, som vissa tider gjorde honom oduglig till arbete, förstoppning och magkatarr med inflammation i tjocktarmen. 22 år gammal var han så illa därän att han svävade mellan liv och död; han klarade sig men kände sig som ett mänskligt vrak och kunde inte arbeta. Han trodde att han inte hade långt kvar att leva och beslöt sig för att ägna sin återstående livstid åt att studera gåtan om sina sjukdo-

mar.

Det var inte som medicinstuderande, utan som en filosofiskt inställd forskare, som gick sina egna vägar, som han grep sig an den uppgiften. Han hade ingen avsikt att bli läkare.

Som medicinstuderande måste man skaffa sig en mängd kunskaper, men man fick inte lära sig att tänka självständigt, skriver Waerland. Man skulle upprepatankar som andra medicinare tänkt, "medicinare som var lika sjuka som sina patienter och som inte kunde bota ens sig själva". Sedan måste man efter avlagd examen lova att i sin praktik följa de givna riktlinjerna. Detta innebar ett förbud mot att tänka självständigt.

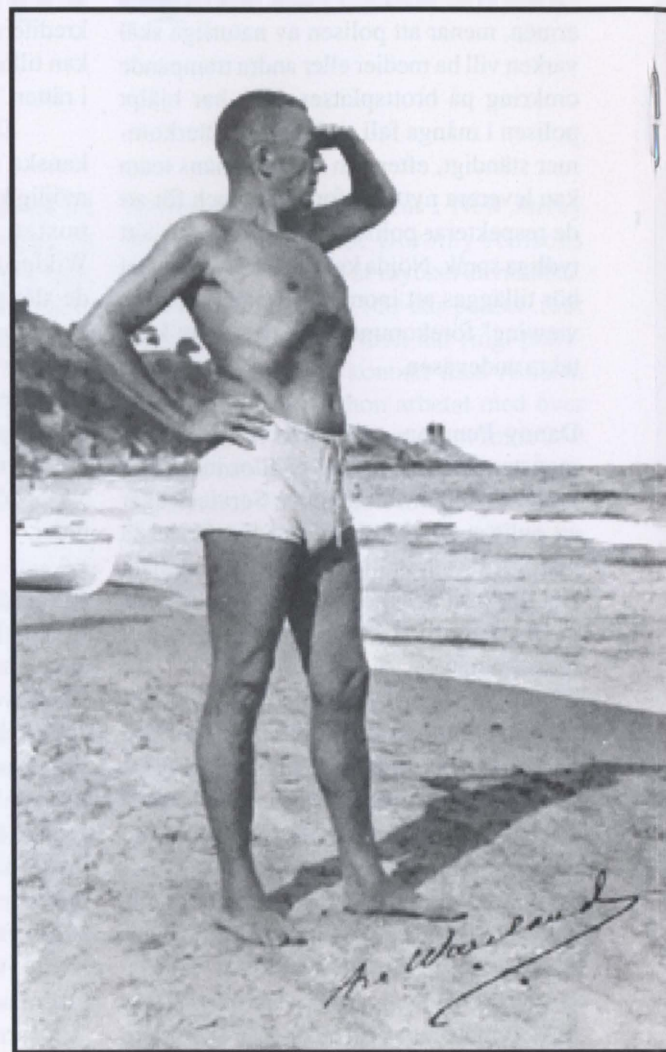
"Jag ville tänka nya tankar, finna nya vägar...", skrev Waerland, och fortsatte med att påpeka att filosofins första krav ju är att tänka självständigt och att utan fördomar utforska de filosofiska problemen.

Hans vacklande hälsa och läkarnas oförmåga att hjälpa honom gjorde honom misstänksam mot skolmedicinen. "Jag kunde ju se att /.../ samma sjukdomar kom igen från generation till generation hos alla civiliserade folk."

Waerland fann det vara ett metodfel att läkarna bara intresserade sig för sjukdomarna och inte alls för en livsföring som kunde förhindra och bota sjukdomarna. "Med den stora frågan vad hälsa innebär och hur man bygger upp och bibehåller den, befattade sig inte medicinarna."

Hälsa förekom knappast som ett grundläggande begrepp i den medicinska världen. Men Are Waerland såg det som en central och avgörande fråga vad hälsa innebär. Förstod man detta, borde man kunna utrota alla sjukdomar, ansåg han.

Waerland ville förstå vad hälsa är, men till sin förvåning fann han att detta begrepp inte riktigt fanns i den medicinska världen. Läkarna intresserade sig inte för frå-

Are Waerland visade på en väg framåt.

gan hur hälsa skapas och bevaras, utan bara för hur sjukdomar skall botas.

Are Waerland observerade att den medicinska världen bestod av miljoner människor: läkare, professorer, sköterskor och vårdare, men han saknade ett hälsoinstitut där folket kunde undervisas i konsten att bygga upp sin hälsa och leva så att den bevaras.

Waerlandrörelsens grundprincip blev: Vi har inte med sjukdomar att göra utan med en felaktig livsföring. Avskaffa felen, och sjukdomar kommer att försvinna.

Den vegetariska hälsorörelsen i Sverige började inte med Are Waerland. Bl a J. L. Saxon är ett stort namn i den svenska vegetarismens historia före Waerland. Men Waerland fördjupade vegetarismen som hälsorörelse bl a genom att pläderna för råkost, alltså obehandlad vegetarisk föda. Han hävdade att moder Natur skapar den föda som vi människor behöver. Den rätta maten är frukter och grönsaker i naturligt skick. Han skriver att naturen i sitt stora hemlighetsfulla laboratorium sörjer för födoämnenas riktiga sammansättning. Onaturliga tillsatser till mat och dryck är farliga och bör undvikas.

Are Waerland hade en helhetssyn på kroppen och hälsan. Det var hans uppfattning att vi inte har att göra med enstaka sjukdomar, utan i stället med en sjuk kropp. När man rättar till fel i livsföringen, mår kroppen som helhet bra, eller bättre, och sjukdomar minskar eller försvinner.

Den moderna människan förstår inte naturens lagar; hon tror bl a att hon kan förbättra jorden, men försämrar den i stället. Hon tror att hon kan behandla naturens matgävor till människan, i stället för att förstå att naturens visdom har gett frukter och grönsaker deras rätta innehåll.

Waerland skriver med sköningslösa ord att människan med sin okunnighet gjort sig själv till en eländig, sjukhusbyggande och dårhusmässig varelse... I sin gränslösa självbelåtenhet och inbillade överlägsenhet, skriver han, har människan trott sig kunna mästra naturen och genom ett renodlat intellekt avskaffa alla sina sjukdomar, dock utan att ändra sina sjukdomsalstrande levnadsvanor och avstå från sina onaturliga och hälsovådliga njutningsmedel.

I sin strävan att lösa sjukdomarnas gåta har den moderna människan byggt upp en enorm forsknings- och sjukvårdsapparat, men all forskning har inte fört henne fram till verklig insikt, eftersom hon aldrig har förstått hur naturen fungerar, och aldrig förstått sambandet mellan naturen och sin egen hälsa. I stället förvånar hon sig över alla sjukdomar och undrar var de kommer ifrån.

En nyckel till visdom finns. Men den moderna västerlänningen har inte förstått att av det faktum att naturfolk, såsom det ursprungliga Hunza-folket, är friska och starka dra slutsatsen att hälsan beror på livsföringen.

En viktig del i Waerlands hälsoförkunnelse var kännedomen om Hunza-folket i Himalayabergen, som han berättar om i "Hälsans utvalda folk". Waerlands informationer kommer främst från en västerländsk läkare, Robert

McCarrison, som i sju år levde bland Hunza-folket, vars enda europeiskt utbildade läkare han var. Han fann till sin överraskning att alla de sjukdomar som västerlänningar lider av, helt saknades hos detta folk. Han såg aldrig fall av cancer, magsår, karies, diabetes, gikt, reumatism, lungdot, lever- och njurlidanden, blindtarmsinflammation, eksem, näs- och öronsjukdomar, lunginflammation, nervositet, sömnlöshet m m. Alla hade ständigt full hälsa, både unga och gamla. Detta folk utnyttjade den västerländske läkarens kunskaper endast för yttre skador som sår, bebrott m m som uppkommit genom olyckshändelser.

Hunza-folket hade en fysik vars motstycke McCarrison aldrig sett. Och de kände inte till någon ålderdom i vanlig mening. Högt uppe i åren var männen lika friska och arbetsföra som i sin ungdom, med rak hållning, klara ögon, rikt hår och felfria tänder. Trötthetskänslor var hos dem lika okända som ålderdomskrämpor. Och de hade en fenomenal uthållighet.

Hunza-folket var nästan helt vegetarianer, vilket också framgår av John Robbins bok, som recenseras i detta nummer.

Waerland visar i sina skrifter att naturen har skapat den mänskliga organismen för laktovegetabilisk näring och anpassat kroppen därefter, samt att födan skall vara biologiskt odlad, utan konstgödsel och besprutning och dessutom vara så litet behandlad som möjligt. Maten bör ätas så som naturen gett oss den.

Det onaturliga vita sockret och det lika onaturliga vita brödet var bland de värsta hälsoförstörarna, enligt Waerland.

Han poängterade också vikten av att dricka rikligt med vatten samt att röra på sig. "Stillastående är liktydigt med tillbakagång, sjukdom och död; liv är rörelse." Han tog förstås avstånd från tobak och alkohol, men även kaffe.

En huvudpunkt i Waerlands system var att gifter samlas i tarmen hos köttätare. Dessa gifter bör sköljas bort, vilket sker effektivt genom den laktovegetabiliska waerlandskosten. "Alla civilisationsmänniskor är mer eller mindre angripna av sjukdomar, och alla kroniska sådana är en följd av att stora mängder föroreningar hopas i kroppen."

Are Waerland stötte på stort motstånd och en hel del hånfulla uttalanden från det medicinska etablissemangen, och ett ointresse hos de allra flesta patienter, som inte ville lägga om sin livsföring utan föredrog att med hjälp av tabletter, injektioner och operationer så snabbt som möjligt bli be-

friade från sina åkommor. Denna negativa inställning från patienternas sida gjorde det i det närmaste omöjligt för läkare att ge sina patienter råd i överensstämmelse med waerlandismen, om de ville ha några patienter alls.

Idag brukar läkare tolerera att patienter är vegetarianer, men mycket få torde rekommendera en kostomläggning. Dock finns numer inget motstånd mot vegetarisk hälsokost från dem som leder det medicinska etablissemangen. Till stora delar har waerlandsystemets fördelar erkänts, även om medicinare inte aktivt talar för det.

Are Waerlands kunskaper på alla från hälsosynpunkt relevanta områden var ansevärd, vilket framgår av hans många böcker. De utgör en guldgruva för en hälsosökande svensk i nutiden. Med sitt medryckande språk ger de också läsaren stor inspiration.

Waerlands verk fortsätts idag av bl a tidningen Hälsa, Hälsofrämjandet och Svenska Vegetariska Föreningen samt hälsojournalisten Eskil Svensson, som tidigare i många framgångsrika år var redaktör för Hälsa.

SM

Livet är icke, det bygges.

Are Waerland

Det provokativa icke-våldet

Av Bertil Falk

Det har länge saknats en bra biografi över Mahatma Gandhi, men den bristen har reparerats i och med att Zac O'Yeah, göteborgare bosatt i Indien, skrivit boken, eller snarare luntan (450 sidor) *Mahatma! Eller konsten att vända världen upp och ner* (Ordfront).

För de flesta människor ter sig Gandhi som en kul liten halvnaken gubbe med lång vandringsstav. Han har ibland kallats fakir, vilket han inte alls var. Den respektlösa folkhumorn i Indien har också gärna gjort sig lustig över honom. En anekdot handlar om hur en avlidne indier kommer till helvetet.

Djävulen säger till mannen att eftersom denne hade gjort en god gärning livet, fick han välja vilket straff han skulle få. Då fick han se Mahatma Gandhi som iförd Gandhi-skyrke sitter med skådespelerskan Marilyn Monroe i knät. "Jag vill ha samma straff som Gandhiji", utbrister mannen. "Nja", säger djävulen. "Det går inte, för det där är inte Gandhis straff. Det är Marilyn Monroes straff."

I vilken utsträckning dagens människor hos oss i Sverige har klart för sig hur Gandhi skiljer sig från alla andra guruer, politiker, swamier, heliga män och politruker, som det dräller av i Indien, är svårt att säga. Troligen har de flesta ganska dimmiga begrepp om hans filosofi. Man vet kanske att Gandhi i Indien kallas Nationens Fader, men samtidigt finns det många hinduer på den militanta högerkanten som inte alls anser att han var bra för Indien. De fränkänner honom hederstiteln mahatma. Och Gandhi själv tyckte inte heller att han var en mahatma. Det var andra som tilldelade honom denna hederstitel.

Inom de indiska religionerna hinduismen, jainismen och buddhismen

har ahinsa (icke-våld) spelat en stor roll. Framför allt har ahinsa en mycket stark ställning inom jainismen, en hos oss mindre känd religiös riktning som i mycket påminner om buddhismen.

Båda dessa riktningar, som tillkom som reaktioner mot brahminvåldet inom hinduismen, anses ha uppstått ungefär samtidigt för cirka 2200 år sedan. Möjligen uppstod jainismen något före buddhismen. Jainisterna själva anser sig ha funnits mycket längre tillbaka i tiden, i eoners eoner, men det behöver vi inte ägna oss åt här, för icke-våldet är vårt ämne.

Det budskap om icke-våld som jainisterna företräder är ett *passivt* icke-våld. Det tar sig sina extremaste former inom den grupp, där munkarna bär munskydd, ungefär som en tandläkare. De gör det för att inte andas in och döda levande insekter och smärre kryp. De bär också på vipor eller kvastar, som de viftar bort insekter med.

Gandhi tog intryck av denna jainismens icke-våldslära och han fick den senare bekräftad i kristendomen när han läste Bergspredikan och Jesu tal om att vända den andra kinden till. Men Gandhi var ingen passiv icke-våldsman. Han var en aktiv människa, en handlingens person. Och han hade ett politiskt program. På sin agenda hade han bland annat att bryta britternas makt i Indien och att tillförsäkra landet självständighet. Det skulle inte ske med våld utan med icke-våld.

Men det räckte inte med icke-våld. Därutöver skulle britterna också *provoceras* med *aktiva* metoder.

Det är här som Gandhis epokgörande insats ligger, det som gjorde honom till en föregångare till Martin Luther King Jr i USA och Lech Walesa i Polen, för att nämna två namnkunniga kristna beundrare av Gandhi och dennes metoder.

Gandhi omformulerade den *passiva* ahinsa-idén till doktrinen om ett *aktivt* icke våld, ja, han gick som sagt längre än så. Han skapade ett *provocerande* icke-våld. Detta tog sig uttryck i olika metoder riktade mot den brittiska överheten, såsom bojkotter av importerade brittiska kläder, civila olydnadskampanjer, sittstrejker och så vidare.

När den brittiska ockupationsmakten slog till mot utövarna av dessa metoder, vände Gandhis anhängare den andra kinden till. Man gjorde inte motstånd, när polisen gick till attack med bambukäppar (lathi) – ett fenomen som kallas lathicharge. Vid sittstrejkerna satt de som protesterade i Gandhis anda helt enkelt kvar och lät sig misshandlas. Gandhis metoder ledde till att Indien fick sin självständighet.

Gandhi var, för att använda sig av ett indiskt synsätt, en yogi, och som yogi var han en Karma Yogi. Ordet Kar-ma har samma indo-europeiska rot som vårt svenska gör-a (verbet kör-na i hindi) och ordet gär-ning. En människas Karma är så att säga hennes gärningar, som i de indiska religionernas reinkarnationstro i samlat skick avgör en individs status efter döden.

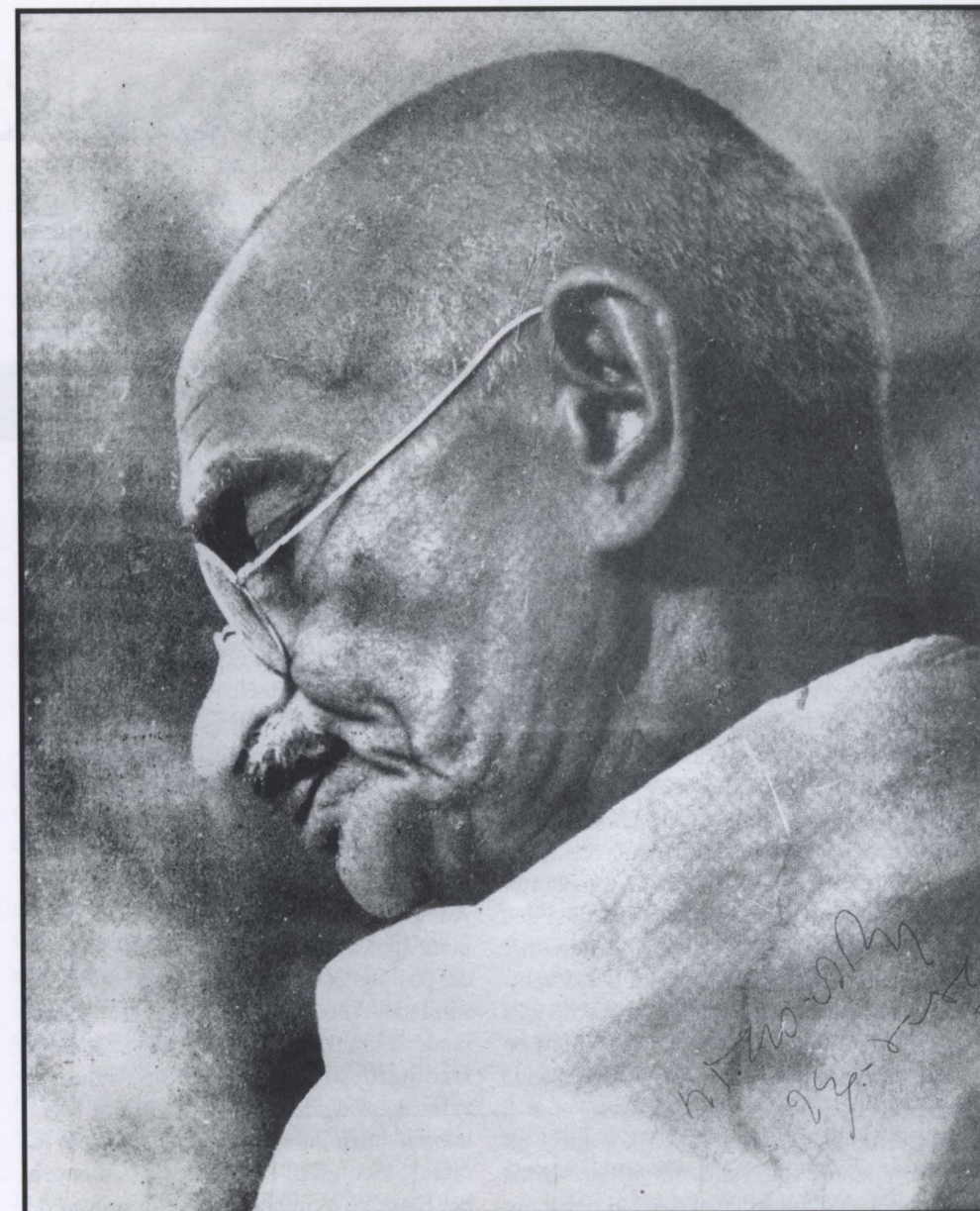
En Karma Yogi är en yogi som verkar genom sina gärningar till skillnad från de som utövar andra former av yoga, t ex meditation i lotusställningen, som är en i sammanhanget passiv verksamhet i förhållande till omgivningen.

Varför finns det grupper i Indien som ogillar Gandhi? Helt enkelt därför att han pläderade för att hinduerna skulle handskas varsamt med den muslimska minoriteten. Motsättningarna mellan de båda religiösa folkgrupperna är än i dag mycket stora på många håll och ligger alltid och jäser under ytan och kan lätt

bryta ut i våldsamheter, vilket för inte så hemskt länge sedan har skett i form av bland annat upplöpp i Mumbai (Bombay) och tågöverfall i Gujarat.

Hade Gandhi inte utvecklat sin filosofi utifrån olika inflytelser och skapat sin karta av icke-våldsmetoder, så hade han i dag varit en gestalt vars inflytande begränsats till Indien, och han hade varit okänd för oss. Det är i sin *provokativa* ahinsa-filosofi som han kommit att få ett inflytande långt utanför Indiens gränser. Den i Europa numera rådande uppfattningen att kriser, problem och motsättningar i görligaste mån ska lösas genom överläggningar och diskussioner vid förhandlingsbord har sin grund i erfarenheterna efter två världskrig, men är också i Gandhis anda.

Gandhi själv föll offer för våld. Han mördades av en trosfrände, Nathuram Godse, som blev avrättad, trots att Gandhis egna barn vädjade för hans liv. Det här är ingen recension av Zac O'Yeahs bok, men hans bok aktualiserar Gandhis fredliga form av uppvigling. Gandhis märkliga liv, där han prövar sig fram i olika livsstilar och experimenterar med sanningen, redogör Zac O'Yeah ingående för i sin tjocka volym. Han har inte nöjt sig med att bara gå till olika källor. Han har själv besökt platserna som hade betydelse för Gandhi. Och han har gett oss en helhetsbild av denna reformator.

Gandhi, som var en medkänslans mästare och en av världens ädlaste själar, predikade och praktiserade ahinsa (icke-våld: icke döda, icke skada). Han levde för ahinsa-principen och offrade slutligen sitt liv för den. För honom betydde medkänsla att tjäna alla svaga och hjälplösa, både människor och djur. Det innebar icke-våld, kärlek, i förhållande till dem som saknar förmåga att själva förbättra sina livsvillkor.

Gandhi trodde på universellt

brödraskap – inte bara alla människors utan alla levande varelsers brödraskap. Han sa: "Det var en stark längtan efter lycka för andra som födde ahinsatanken. Den vise som var en personifikation av medkänsla, fann lycka och tillfredsställelse i att avstå från egen bekvämlighet och slutade att för nöjes skull döda de stumma varelserna i sin närhet."

Ur Sökaren nr 10, 1973, en artikel om icke-våld

Vidga den vetenskapliga världens horisont!

Av WOLF WONDOLLEK

Ett kritiskt synsätt är alltid önskvärt inom vetenskapen, inte minst när det gäller dess gränsområden. Nya och gamla idéer bör prövas noga, men en sådan inställning måste förenas med en intelligент öppenhet. Sträng vetenskaplig konservatism och dogmatism duger inte i en objektiv naturorientering och hämmar vetenskapens utveckling.

Så kallade paranormala fenomen (psi-fenomen) anses av de flesta nutida naturforskare inte existera – trots att säkra rapporter finns – eftersom de inte stämmer med den materialistiska världsbild som forskarna har valt. Ännu kan vi inte förklara dessa verkliga fenomen, men detta är en stor uppgift för objektiv och intelligent forskning. I en brittisk opinionsundersökning 1996 trodde 89 procent av de tillfrågade att telepati och andra liknande psi-fenomen kommer att vara erkända som fakta om 50 år. Detta kan visa att många människor har personlig erfarenhet av paranormala fenomen, som de inte kan bortse från. Men sådant som strider mot det naturvetenskapliga etablissemangets synsätt och utmanar dess prestige har svårigheter att vinna acceptans. Det gick till exempel 35 år efter doktor Semmelweis upptäckt innan den medicinska världen accepterade att läkarna skulle tvätta händerna mellan en obduktion och en operation.

År 1702 beslöt den franska vetenskapsakademien att radiestesin inte existerade. (Radiestesi: man använder bl a pendeln som instrument för att upptäcka strålning.) Det synsättet finns ännu idag i stort sett i alla våra akademier. Att bryta igenom de nutida forskarnas skyddsvall av negativism är ett styvt arbete för fördomsfria vetenskapsare.

Vad kännetecknar vetenskap och vad kännetecknar pseudovetenskap? Tar man upp denna viktiga fråga, finner man att vad som utmärker "ovetenskapen" också kan

sägas vara utmärkande för den traditionella vetenskapen. Inom båda områdena råder en stark auktoritetstro och en ovilja att kritiskt granska grundläggande påståenden. En brist på öppenhet för andratankar finns inom både traditionell och ny vetenskap.

Instängdheten i gamla föreställningar bör brytas. Det är dags att fler akademiska forskare öppet och fördomsfritt studerar områden som naturmedicin, UFO, kosmobiotologi, parapsykologi, radiestesi med mera. Annars dömer de som charlataner ut alla goda specialister som exempelvis framträder på internationella UFO-kongresser. 1989 samlades 1800 UFO-expertter från trettio länder i Frankfurt am Main i Tyskland. En studiegrupp, tillsatt av den sovjetiska vetenskapsakademien, berättade om regelbundna landningar av okända flygande föremål i Georgien! Detta visar att en öppenhet för det ovanliga faktiskt finns på en del håll i forskarvärlden.

Jag själv blev mycket imponerad av den höga vetenskapliga nivå som de flesta radiesteteter visade på den internationella kongressen om "kraftplatser" och jordstrålning i Basel 1990, där jag deltog.

Bland ovanliga och ännu oförklarade fenomen i nutiden finns de märkliga figurerna i framförallt brittiska sädesfält. Dessa fenomen har bland annat förklarats som elektriska virvelvindar eller som verk av två skojfriska pensionärer, vilka figurerade i en bortförklaringskampanj. Sådana "förklaringar" välkomnades naturligtvis av "Vetenskapens Värld" i TV2, 1992. Någon förklaring finns emellertid inte, bara en märklig gåta. Men det har hävdats att det finns ett samband mellan cirkelarna och UFO-fenomenet.

Sambandet mellan solstormar och psykisk obalans hos vissa människor är bevisat. Också månen påverkar psyket, om man är sensibel. Dessa fakta har de flesta

vetenskapsmän idag svårt att ta till sig, eftersom de inte passar in i deras världsbild.

Enligt det vetenskapliga, dogmatiska synsättet kan radioaktiv lågdosstrålning, svaga elektromagnetiska fält och mikrovågor omöjligt vara skadliga – ändå är de det. Allt fler larmrapporter om farlig strålning från mobiltelefoner uppmärksammas samtidigt som den officiella vetenskapliga hållningen är att faran är obevisad. Olle Johansson på Karolinska Institutet säger dock: "Det är möjligt att vi om 30 år undrar hur i hela världen folk kunde sätta en högfrekvent strålningskälla vid huvudet" (Jan Helin: Vågar du ringa med "nallen"? Aftonbladet, 8/2 1997). I Aftonbladet får vi också veta att över 100 anställda vid det brittiska telebolaget BT har blivit sjuka av sina mobiltelefoner (30/12-97).

I slutet av 1800-talet förpliktigade sig de välnummerade medlemmarna av det brittiska Sällskapet för Psykisk Forskning att fördomsfritt undersöka vissa påstådda företeelser som inte stämmer med någon erkänd hypotes om verkligheten – utomsinnlig varseblivning och psykikinesi i första hand. Sedan dess har parapsykologisk forskning fortsatt, med viss framgång.

1969 upptogs *Parapsychological Association* i *American Association for the Advancement of Science* som associerad medlem. Därmed blev parapsykologin erkänd som ett legitimt vetenskapsområde och så att säga rumsren.

I världen finns idag några akademiska lärostolar i parapsykologi. 1974–1988 var den svenske psykologen Martin Johnson professor i parapsykologi i Utrecht, Holland.

Påståendet av skeptiker att inga övernaturliga fenomen har bekräftats är felaktigt. Men sådana fenomen avvisas av vetenskapen idag, eftersom de inte passar in i de

ras världsbild.

Den brittiske psykologen Hans Jürgen Eysenck, en oförvillad tänkare, erkände bevisen för utomsinnlig varseblivning. Psi-tester med elevgrupper visade att extroverta elever lyckades bättre än introverta. Sannolikheten att skillnaden berodde på slumpen var 20 000:1.

Efter att ha studerat den experimentella parapsykologin i årtal kom John Rendall till slutsatsen att psi-fenomenens existens är säkert bevisad. Sömnundersökningar vid Maimonides Medical Centre i New York är så övertygande att man knappast kan tvivla på telepatiska drömmar.

Det vetenskapliga etablissemanget säger nej till bot genom healing, trots att det finns rikliga vetenskapliga belägg för att healing fungerar.

Det finns människor som "pratar" med växter på ett telepatiskt sätt. Bryr man sig om sina växter, växer de bättre. Professor Manfred Hoffmann konstaterade i ett odlingsförsök med tomater att "ompysslade" tomatplantor gav i genomsnitt 22,2 procent större avkastning än andra.

Med sofistikerad teknik kan utstrålningen från en helare mätas. I dubbelblinda försök tillfrisknade djur och växter snabbare om helaren Oskar Estebany lade sin hand på dem. Behandlingen ökade enzymaktiviteten motsvarande den magnetiska fältstyrkan av 13 000 Gauss. Nio av tio försökspersoner kunde återuppliva nedsövda möss snabbare med healing. Dessa experiment var högsignifikanta med en sannolikhet av 100.000:1.

Engelsmannen Matthew Mannings helande kraft är vetenskapligt dokumenterad. Han har bl. a. kunnat påverka cancerceller i laboratorieexperiment. Manning vill gärna avmystifiera healing. Han anser att det är en helt naturlig förmåga som alla mer eller mindre har.

Den 15-åriga Monica Tejada från spanska Cáceres deformerar med sin tanke metallstavar som är inneslutna i reagensrör. Hon böjer också tillbaka dem med tankekraften.

Schweizaren Silvio har sedan 1974 deltagit i talrika experiment. Han deformerar, bryter sönder och "svetsar" ihop olika föremål med psykisk kraft.

Två professorer i München har bekräftat slagrute fenomenet. Genom att använda slagrutor fann vattenletare vatten i 80 procent av fallen medan geologer med elektronisk utrustning bara var hälften så framgångsrika.

Akupunkturen har fått erkännande bland annat genom att japanska vetenskapsmän har påvisat existensen av chakras och

meridianer.

I Tyskland integreras den alternativa medicinen i läkarutbildningen.

Vetenskapen idag präglas i hög grad av ett mekanistiskt synsätt. Men en vetenskaplig världsbild, värd namnet, borde inte tillåta en sådan begränsning, utan räkna med möjligheten att andliga krafter verkar. Vi har fått en vetenskap som fångats i de begränsningar som den själv har skapat, och den blir därigenom inte olik en religion. Hur objektiv är en vetenskap som vägrar att fundera över vissa aspekter av verkligheten?

Parapsykologin framträder som en central vetenskap i nutiden, vilken utmanar den mekanistiska världsbilden. Den bryter också igenom barriären mellan religion och naturvetenskap och öppnar för något av en revolution i det mänskliga tänkandet, inte olik de omvälvningar som Kopernikus, Newton, Darwin och Einstein åstadkommit.

En del människor känner jordstrålningen – vad den än kan vara – utan att använda hjälpmedlen slagruta och pendel. Denna förmåga, att med eller utan indikatorer registrera jordstrålning, kallas för radiestetisk.

Många organismer får illa av jordstrålningen. Men med tanke på den allmänt fortskridande miljöförstörelsen med radioaktiv förorening, skogsdöd, markdöd, havsdöd, klimatförändringar etc. utgör jordstrålningen en faktor att ta hänsyn till.

Geobiologin sysslar med jordstrålningens inverkan på livet och geopatologin med dess negativa effekter på hälsan.

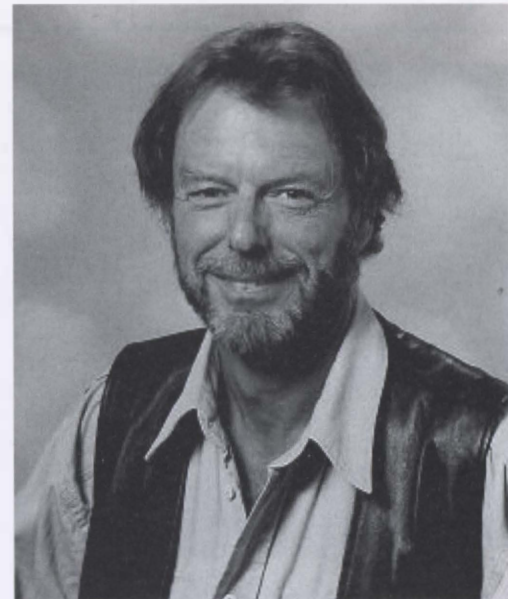
Kanske trettio procent av alla kroniskt sjuka kan botas om man beaktar jordstrålningen som sjukdomsorsak eller som en bidragande orsak. Det finns ett stort antal indikationer på en ortbetingad reaktion. Moderna upptäckter inom biologin visar dessutom på existensen av komplexa sinneskanaler hos djur och människor, exempelvis känslighet för svaga magnetfält.

Det finns metervis med relevant litteratur, och den som idag yttrar sig avvisande om fenomenet jordstrålning, visar att han eller hon inte tagit del av denna, eller också förnekar man det hela.

Tyvärr händer det alltför ofta att vetenskapsmän sällar bort fakta som inte passar in i det vanda tankemönstret.

Det kanske finns en dold, förbjuden och undanträngd historia om människans ursprung. Nya forskningsrön och upptäckter tyder på att det är dags att omdatera och omvärdera paleontologin!

De hittills mest berömda grottmålningarna, från Lascaux och Altamira, över-

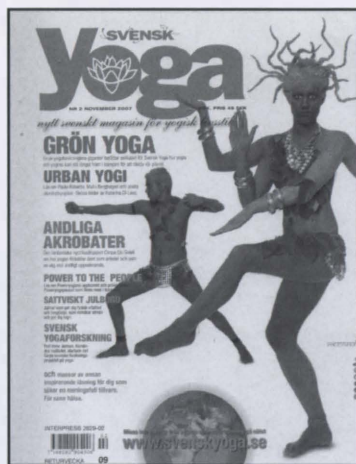
Wolf Wondollek, naturvetare, lärare

träffas av den nyligen upptäckta Chauvet-grottan och undervattensgrottan Cosquer. Dessa två dateras upp till 30 000 år bakåt i tiden. I många år trodde forskarna att grottmålningarna var mer primitiva ju äldre de var. Den senaste forskningen har emellertid visat att de allra tidigaste grottmålarna arbetade lika avancerat som dagens människor gör. Ännu idag skapar de australiska aboriginerna väggmålningar med samma teknik. De var inte primitiva grottmänniskor klädda i skinn och med en stor klubba i handen, som utförde målningarna utan istidsmänniskor med en komplicerad kultur, samma slags människor som nutidsmänniskor klädda i komplicerade dräkter i stil med dem som våra dagars eskimåer bär. Skallkirurgin med trepanationer var redan då framgångsrika, vilket igenvuxna skallben efter ingreppet vittnar om!

Det finns spår av mänsklig verksamhet i form av inristade och brutna ben samt bearbetad sten från ungefär 20 olika fyndplatser daterade från Pleistocen till Miocen, dvs. 0,8 till 1,8 miljoner år gamla. Mänskliga fotavtryck kan möjligtvis härstamma från jordens medeltid, alltså dinosauriernas era. De moderna däggdjuren lär ha dykt upp för ca 60 miljoner sedan efter dinosaurierna.

Fyndet av ett käkben av den rättliknande "haramiya" flyttar dock däggdjurens uppkomst bakåt till 205 miljoner år, d.v.s. mellan Trias och Krita!

Det finns indicier för en avancerad forntidskultur som t.ex. upphöjda, bokstavsliknande former i marmersten från Philadelphia (bild/ritning) eller en nål i devonsk sandsten (360–408 miljoner år) från Storbritannien.

Yogatidning

Svensk yoga är en ny tidning "för yogisk livsstil". Lösnummerpriset är 49 kronor; prenumerationspris anges inte. Sidantalet i nr 2 är 114.

Layout är förnämlig med tryck i fyra färger.

Hur utgivningen finansieras framgår inte. Det behövs nog omkring 5000 prenumeranter och sålda lösnummer för att tidningen skall vara ekonomiskt självbärande, och så mycket säljs knappast.

Tidningen talar för en lakto-ovo-vegetarisk kosthållning; det kallas "sattvisk kost". Utsökta färgbilder av vegetariska rätter lockar.

"Sattviska livsmedel är frukt och grönsaker, nötter, frön, bär och baljväxter. Färska mjölkprodukter är också sattviska, liksom honung och säd. Den sattviska kosten är ren och naturlig, och kryddor används sällan. Tanken är att maten ska få smaka precis så som den smakar. Dessutom är många kryddor medicinalväxter som påverkar kroppen på olika sätt. Vi kryddar med färska eller torkade örter och undviker salt så mycket som möjligt."

I *Svensk yoga* nr 2 kan man också läsa om den andliga filosofin "Vedanta – en blick in i verklighetens sanna natur".

"Shankaracharya, en av vedantas viktigaste lärare, kom med följande tre påståenden:

'Brahman är verklig, universum är överkligt, Brahman och atman är en.' "

"Vedanta säger att vår sanna natur är ren medvetenhet, och det är den högsta verkligheten i vedantisk filosofi. Vedanta ser människan som en gudalik varelse med enorm potential, men på grund av maya, okunnighet, kan vi inte se vårt sanna jag. Maya betyder illusion och syftar på vårt sätt

att förstå och tolka livet. Vedanta menar att vi inte ser verkligheten som den är utan genom maya, som är en slöja mellan oss och verkligheten."

Yogatidningen framhåller också bl a att yoga har stora positiva verkningar på hälsan, t ex blodtrycket.

Adress: Svensk Yoga, S:t Olofsgatan 33 A, 753 30 Uppsala.

Ur ett meddelande från Eskil Svensson:

Köttkonsumtionen i Sverige har på femton år mer än fördubblats – från 27 kilo köttvaror per person om året 1990 till 43 kg 2005. De kroniska sjukdomarna har samtidigt ökat skrämmande.

Slaktindustrin är en av världens största klimatförstörare och för köttet som cancerrisk varnade nyss 22 FN-expert: "Ät aldrig charkuteriprodukter som korv och leverpastej. Ät högst 70 g biff eller fläsk i veckan".

En riktpunkt idag är kroppsvikten. "Ät mer fett och mindre kolhydrater", sägs det bl a. Man utgår från det intressanta förhållandet att en fettrik kost kan minska kroppsvikten.

Tyvärr slår man ut barnet med badvattnet när man summariskt varnar för kolhydrater, påpekar Eskil. Allt som är hälsosamt finner vi ju i den kolhydratiska kosten, i rotsakerna, grönsakerna, frukten, fullkornet. Det är mot de s k snabba (manipulerade) kolhydraterna, mot sockret och det vita mjölet i alla dess tusenfaldiga förklädnader, bannstrålen med rätta borde riktas. Vad en övervägande fettkost på sikt kan få för följder, vet vi inte. Fettdrivens galjonsfigur i Sverige är en kvinnlig läkare som själv har provat regimen i fyra år och prisar sin nya vikt och sin ordination av fett mot diabetes. Men det finns många anledningar till tvekan mot en fettbaserad kost.

(Se www.ny-halsa.se/fetman.pdf)

Så är det med många bitar som det ropas högt om. Det som ofta försummas i planeringen – även om den mycket väl kan innehålla kloka detaljer – är helhet och perspektiv. Det saknas kompass.

Hälsolivsföringens kompass är det naturliga. Naturens lagar kan vi inte ändra. Våra organ har utvecklats under 4,5 miljarder år och som människor kan vi räknas från åtminstone två miljoner år. Att åstadkomma även en obetydlig anpassning av dessa organs funktioner till nya livs-

faktorer beräknas kräva flera tusen år – om det ens är möjligt. Om människan under denna oerhört långa utvecklingstid hade valt sin föda som rovdjur skulle vår till växtfibrer anpassade tanduppsättning vara ett orimligt avhopp från den omutliga naturliga utvecklingen. Det naturliga innefattar också helhet. Allt i den levande naturen är ett nät av kombinationer. Där finns inga vita koncentrat, inga med konst tillfogade färger, smaker och konserveringsmedel.

Kejsarens kläder

Jag läste om en uppmärksamman, mångbelönad och "älskad" skönlitterär författare, som framträtt i massmedia på ett så självmedvetet sätt att jag blev nyfiken på mannen och lånade böcker av honom på bibliotek.

Enligt honom själv är hans senaste bok den viktigaste svenska boken på 40 år!

Men min läsning av denne författare, som berömmar sig själv, aktualiserade den återkommande frågan hur det dåliga kan vinna anseende som betydande konst. För dålig är denne författare; ofta obegriplig, för det mesta ointressant.

Ett liknande fall är en poet, en av de aderton i Svenska Akademien. (Gustav III torde sparka maktlös i sin grav inför vad som skrivs av medlemmar i hans fina akademi med valspåket *snille och smak*.)

Hur kan det skrala få anseende att vara utmärkt? Kan svaret vara att denna tidskrifts redaktör är för dum för att förstå det fina i kråkornas kraxande? Måste man vara begåvad över undertecknads nivå för att förstå och uppskatta vissa svenska författare? Kanske, men det kan ändå vara frestande att i sammanhanget tänka på H C Andersens bekanta saga om kejsarens nya kläder:

En kejsare skulle ha nya kläder, vackra sådana som det passade en kejsare att bära. Han anlidade ett par väl ansedda skräddare, som tog mått på kejsaren och sedan började sy dräkten med det allra finaste tyg som stod att få. Det märkliga var emellertid att ingen tycktes kunna se tyget, som skräddarna arbetade med. Detta förklarade de med att det hade den ovanliga egenskapen att inte kunna ses av dem som var odugliga i sitt yrke. Följaktligen uttalade sig alla i översvallande positiva ordlag om det underbart vackra tyget.

Och så kom den dag då kejsaren under en procession skulle visa sig i sin nya

klädnad. Fastän ingen kunde se att kejsaren hade något på sig, lovordade alla hans dräkt, eftersom de visste att den som var oduglig i sitt arbete inte kunde se tyget. Kejsaren kunde själv inte se sin dräkt utan tyckte att han var naken, men han var ju tvungen att låtas han också.

Alla applåderade och var glada över att deras kejsare var så fint klädd, men så utbrast ett litet barn som stod vid sidan av processionen: "Han har ju ingenting på sig!"

Inte ingenting på sig!? Vad? Ett barn kunde ju inte vara oskickligt i sitt yrke!

Och så började det viskas och pratas bland människorna att kejsaren faktiskt var naken! Och snart insåg alla den pinsamma sanningen: kejsaren hade inte en tråd på kroppen!

Jag misstänker att kritiker som ser det skrala och kunde säga sin mening, skulle anses odugliga i sitt yrke, om de yppade en kritisk mening. Den som inte ser vad andra ser, får en dumstämpel på sig. Alltså säger de sig se en ypperlig språklig dräkt till ett betydelsefullt innehåll.

Det kan nog också vara så att recensenten *tror* att det han inte begriper faktiskt *är* bra, eftersom andra kritiker berömmar, och därför måtse han också skriva uppskattande.

SM

Jesus och esséerna

En skribent, Joshua Green, ställer på nätet frågan "Var Jesus vegetarian?" Texten är från år 2000. (www.slate.com/id/91229)

Green upplyser att djurrättsorganisationen *People for the Ethical Treatment of Animals*, PETA, har börjat en annonskampanj med uppmaningen "bli vegetarian!", där en bild av Turin-svepningen med "Jesu ansikte" visas upp. PETA förklarade att de valt att visa Jesus i sina annonser, eftersom det är en vanlig uppfattning att han tillhörde esséerna, en judisk religiös sekt vars medlemmar var vegetarianer och avvisade djuroffer.

Är det nu sant att Jesus var "gräsätare"? frågar Joshua Green. Det är inget nytt påstående, svarar han. Sanna vegetarianer har länge ansett att Lustgården var ett paradys utan något dödande. De pekar på orden i Första Moseboken 1:29:

"Gud sade: 'Jag ger er alla fröbärande örter på hela jorden och alla träd med frö i sin frukt; detta skall ni ha att äta. Ät markens djur, åt himlens fåglar och åt dem som krälar på jorden, allt som har liv i

sig, ger jag alla gröna örter att äta.' "

Vegetarianer gör också gällande att i Nya testamentet finns stöd för att Jesus var vegetarian, vilket betyder att hans tal om fiskare och deras fångst är symboliskt: "fisk" betyder "lärlingar".

Inga teologer inom huvudströmmen av teologin idag köper vegetarianernas argument, skriver Green. Enligt Lukas 24:41 åt Jesus fisk efter uppståndelsen: "Då de av idel glädje och förvåning ännu inte kunde tro, frågade han dem: 'Finns det något att äta här?' De räckte honom en bit stekt fisk, och de såg hur han tog den och åt."

Green menar också att Jesus åt påskalammet. Men i den senaste svenska översättningen har "påskalammet" ändrats till "påskmåltiden". Matt.26:17,19. Det har tydligen rört sig om en tidigare felöversättning.

I Markus 14:14 stod det förr (Jesus säger): "Var finnes härbäret där jag skall äta påskalammet med mina lärlingar?" I den senaste översättningen har "påskalammet" ändrats till "påskmåltiden".

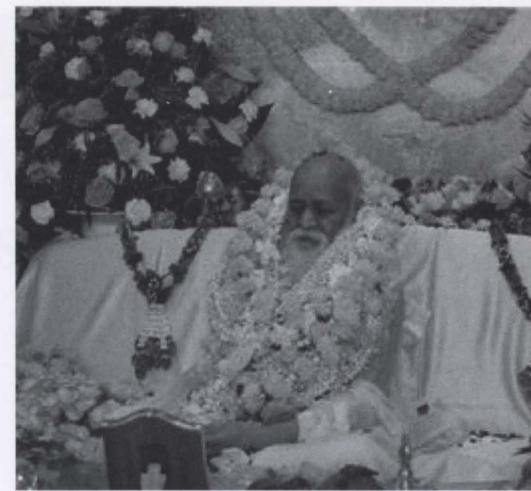
I Lukas 22:11–14 står det "påskalammet" i den tidigare översättningen; detta har nu ändrats till "påskmåltid".

Green tar upp bespisningsundret, där Jesus mångfaldigade bröd och fisk. I Sökaren 2, 2004 skriver Elisabeth Gustavsson att när kyrkoledarna Irenus, Amobius och Eusebius, som levde i kristendomens första tid, skriver om händelsen, nämner de endast brödet och inte fisken. Och när Jesus talar om händelsen i efterhand, nämner han endast bröd, inte fisk. "Kommer ni inte ihåg de fem bröden till de fem tusen och hur många korgar ni fick över? Eller de sju bröden till de fyra tusen..." (Matt.6:9–10, Mark.8:18–20)

Det påstås ibland att Jesus tillhörde, eller hade tillhört, esséernas sekt och att esséerna var vegetarianer. Någon vegetarisk etik finns dock inte i Bibelns evangelier, även om en vegetarisk livsföring var vanlig hos de första kristna, vilket visas i Paulus och Augustinus motstånd mot vegetarismen.

Fynden vid Qumran 1947 är skrifter som tillhört esséerna. Där finns, skriver Green, inga ord om vegetarisk diet. Men esséerna var asketer, och med detta kan ha följt att de inte åt kött. Vid esséernas boplatser har man inte påträffat benrester av djur, men detta visar förstås inte att de inte någonsin slaktade djur.

Man kan nog inte bestämt säga vare sig att Jesus var essé eller att esséerna var vegetarianer. Det förblir i båda fallen en öppen fråga.

"Maharishi" ur tiden

Maharishi Mahesh Yogi har insomnat i sitt hem i Holland, 91 år gammal. Han fick i väst många lärlingar som använde hans meditationsteknik Transcendental Meditation, TM, vilken bland annat fick erkännande som en stresslindrande avslappningsmetod. I Sverige fanns under en tid en rad TM-centra samt flera kursgårdar, som användes för retreatar. Popsångarna Beatles' besök hos gurun gjorde kanske en del för spridningen av TM-metoden.

Maharishi satsade bl a på forskning, som ledde till vad TM-lärare beskrev som vetenskapliga bevis för meditationens gynnsamma hälsoeffekter. Mest omtalad blev "Maharishieffekten", där man hävdade att avancerade meditatörer, som samlades till gruppmeditation, kunde påverka det kollektiva mänskliga medvetandet. Statistik redovisades som sades visa en minskning av brottslighet och våld under de perioder då dessa stora grupper av TM-meditatörer var försjunkna i sin speciella meditation. Meditatörerna ägnade sig också åt "yoga-flygning", vilken sades innebära att de lyfte från underlaget och en stund svävade i luften; det visade sig dock vid undersökning att de snarare hoppade på sina kuddar.

Maharishi hävdade att vi skulle kunna skapa världsfred om så många som "kvadratroten ur en procent" av ett lands befolkning ägnade sig åt TM-meditation. Han arbetade för att skapa sådana fredsarméer, främst i Indien.

"The future of the world is bright and that is my delight", sägs ha varit guruns sista ord. Innan dess hade han sagt att uppdraget han fått av sin lärare Guru Dev var slutfört men att bara en bråkdel av kunskapen i Veda kommit människorna till del, dock tillräckligt för att rädda planeten.

Teosofi

En grundläggande idé inom teosofin är att universum och allt som finns i det utgör en helhet, vars alla delar är ömsesidigt beroende av varandra. Teosofin säger också att varje enhet – från atom till galax – har sin rot i samma universella, livsskapande verklighet. Denna verklighet genomtränger allt, men kan aldrig infångas. Den uppenbarar sig i meningssfulla, ordnade och målinriktade processer i naturen likaväl som i människans själ.

Teosofin anser att varje levande väsen har ett unikt värde, och detta leder till vördnad för livet, medkänsla med allt, förståelse för att varje människa måste finna sin egen väg till saningen samt respekt för alla religiösa traditioner.

Teosofin vill främja förståelse och broderderskap mellan folk av alla raser, nationaliteter, filosofier och religioner.

Teosofiska Samfundet ålägger inte sina anhängare några dogmer, utan pekar här mot den bakomliggande enheten bortom alla skillnader. Hängivenhet för sanningen, kärlek till alla levande väsen och ett liv i aktiv altruism sägs känneteckna den sanne teosofen.

Teosofiska Samfundets internationella ledare Radha Burnier har följande att säga om teosofi i vardagslivet, här återgivet från tidskriften Tidlös Visdom, som utges av Teosofiska Samfundet i Sverige.

”Teosofi är ett sätt att leva som kännetecknas av ett holistiskt perspektiv. Det

utmärks av engagemang och en äkta känsla av ansvar för hela mänsklighetens välfärd. Teosofen bör vara redo att hjälpa till att lindra det lidande som en stor del av mänskligheten är drabbad av. De flesta av oss har en tendens att låta sig uppslukas av trivialiteter, underhållning, själviska intressen, konflikter och vardagslivets bestyr. Allt detta är som en malström, i vilken den vanliga människan dras ner och som hon har svårt att komma ur. De flesta tillbringar livet instängda i sin egen kokong, fåfängt sökande efter säkerhet, status, makt, ställning. Teosofi är egentligen det sätt att leva som hjälper oss att bryta denna begränsning och vinna ett vidare perspektiv på livet.

Studium av karmalagen, människans konstitution, livets cykliska rörelse, allts enhet och andra ämnen vidgar perspektivet och förändrar vårt beteende. Teosofin säger att vi är släkt med allt som lever. När vi lär känna teosofin i denna mening och får ett vidare perspektiv avstår vi från felaktigt handlande.”

Gåvor till Sökarens stödfond

Veronica Juhlén, 50:-, Elin Blomquist-Haara, 50:-, Valter Sjöberg, 100:-, Anders Karlsson, 100:-, Ann Andersson, 100:-, Lars-Göran Fridh, 100:-, Lillemor Naul, 100:-, Willy Direll, 100:-, Jurij Radon, 150:-, Rune Löfberg, 250:-, Curt Barv, 50:-, Thomas Wolf, 50:-, Kristina Bryngel, 50:-, Gor-

don Rooth, 50:-, Lennart Johansson, 50:-, Lars Skough, 50:-, Torbjörn Berglund, 50:-, Margareta Sjöström, 100:-, Arne Gunnarsson, 100:-, Enar Andersson, 150:-, Henning Pettersson, 150:-, Kurt Persson, 250:-, S. G. Stenson, 250:-, Gunilla Wessén, 250:-, Georg Konow, 500:-, Björn Eriksson, 500:-, Christina Pärq, 150:-, Hasse Hellström, 50:-, Mats Stenmarck, 50:-, Chester Serrander, 50:-, Rolf Viktorsson, 50:-, Jörgen Peterzén, 50:-, Eva Mattsson, 200:-, Bo Eriksson, 150:-, Torsten Andersson, 50:-, Birgitta Cube, 50:-, Roland Persson, 50:-, Bo Andersson, 50:-, Leif Bruhn, 50:-, Bernt Elmner, 50:-, Claes Asker, 50:-, Ulla Einarsson, 50:-, Bo Carlstedt, 100:-, Arvid Enblom, 100:-, Birgitta Södergårdh, 100:-, Leif Ingevaldsson, 100:-, Maj-Britt Hjelte, 100:-, Henry Glennhage, 250:-, Edwin Wiktorsson, 500:-, Rolf Garemark, 50:-, Johan Stiernstedt, 150:-, Raul Figueroa, 50:-, Bo Axelsson, 100:-, Conny Grimling, 250:-, Göran Johannesson, 40:-, Torbjörn Paulsson, 50:-, Grazyna Jarosz, 100:-, Henrik Sjölin, 50:-, Agne Olausson, 50:-, Thorsten Johansson, 50:-, Annika Westberg, 50:-, Carl-Gustaf Hultgren, 50:-, Gunnel DeGhosh, 100:-, Toini Syrjänen, 50:-, Eva Glas, 50:-, Ulla Clason, 50:-, Anita Gadd, 50:-, Ronny Karlsson, 50:-, Anders Pålsson, 100:-, Pertti Anterow, 100:-, Raimo Timonen, 150:-, Eric Kennhed, 250:-, Margareta Preinitz, 250:-, Louise Ellfolk, 250:-, Svante Sundelin, 50:-, Sonja Eriksson, 50:-, Bo Ahrenfelt, 750:-, Arne Håkansson, 50:-, Bertil Berntsson, 50:-, Anneli Brunberg, 50:-, Maud Jernström, 50:-, Gunilla Wärlé, 50:-, Nadja Ekwall, 50:-, Sonja o Gunnar Vilson, 100:-, Inger Lindström, 100:-, Marie Johansson, 200:-, Bengt Malmlof, 250:-, Carina Andersson, 250:-, H. Kehlman, 750:-, Marianne Edin, 50:-, Birgitta John, 50:-, Ilene Stenson, 100:-, Bernt Bendelin, 100:-, Irja Nilsson, 50:-, Jens A. Tellefsen, 50:-, Adriana Bolinder, 100:-, Margit Jonsson, 100:-, Erna Adebjär, 50:-, Signe Ohlsson, 50:-, Lena Hallid, 750:-, Bo Alvberger, 50:-, Margareta Andersson, 100:-, Ragnar Wikman, 168:43, Göran Brusewitz, 450:-, Sven Rosén, 750:-, Margareta Lönnerberg, 50:-, Göran Söderqvist, 150:-, Kersti Wistrand, 50:-, Ragnar Otterlind, 50:-, Ulla Malmsten, 50:-, Ingalill Lundqvist, 100:-, Pär Lång, 50:-, Hans Sjöstedt, 50:-, Curt Berg, 250:-, Eva Dahlström-Karlsson, 50:-, Hans Carlsson, 100:-, Karin Sigfridsson, 50:-, Berndt Eriksson, 250:-, Ingrid Thomasson, 50:-, Elna Karlsson, 50:-, Aram Bemenius, 100:-, Lars-Ive Linder, 50:-, Kjell Karlsson, 100:-, Stellan Persson, 50:-, Karen Lundberg, 150:-, Turid Johansson, 500:-, Bengt Friberg, 250:-, Siwert Hjalmarsson, 50:-, Wally Johansson, 50:-, Sten Händel, 250:-, Inger Liljedahl, 50:-, Birgitta Moll, 50:-, Stina o Sture emby, 50:-, Jan Malmjö, 250:-, Jan Teuber, 50:-, Göran Olsson, 100:-.

Stort tack! Red.

Forts i nästa nr

RUTGER BERGSTRÖM:

Trädgårdsmästaren och hans blommor

Anden i människan framträder när illusionens töcken för ett ögonblick skingras i hennes medvetande. Det finns många illusioner som vi måste ta oss igenom, men bortom dem alla tror jag vi finner det hemliga hjärtat med sin inneboende styrka och upplysning som är mänsklighetens sanna arv. Det är detta som vi i grund och botten måste komma fram till i alla former av behandling, utveckling, tänkesätt och forskning liksom inom religionen: den okända punkt i tillvaron som ingen erkänner och som alltför ofta förväxlas med en personlig gudom eller någon annan form av yttre hjälp.

Mina tankar går tillbaka till mina uppväxtår på ett mentalsjukhus, där min far arbetade som maskinmästare. Vi bodde i ett hus på det stora sjukhusområdet. Som barn lekte jag där och såg ingenting märkligt med patienterna. På sjukhuset fanns en mycket sjuk man som jag vill kalla Gösta. Periodvis hamnade han på den våldsamma avdelningen, en förfärlig plats på den tiden. Isoleringen var nära nog fullständig. De intagna liknade mera djur än människor, och mat och annat sköts vanligtvis in under dörren på en plastbricka. Det var mörkt och dystert och fönstren var ordentligt förbommade.

När Gösta hade sina bättre perioder fick han röra sig fritt på området. Under en av dessa hade han en märklig vision. Läkarna och vårdarna var vana vid sådant – många patienter hade visioner – och tog ingen notis om det. Gösta tog emellertid kontakt med överläkaren och berättade om sin vision: en inre röst sade till honom att han skulle bli frisk inom fem år och att han måste börja odla jorden och anlägga en trädgård. Självklart fick han försöka.

I sjukhusområdets bortre del fanns ett ganska stort öppet område bevuxet med ljung och olika buskar. Gösta fick verktyg

och påbörjade sin uppgift, följande den inre rösten. Det gick inte så bra till en början. Han träffade på stenar, rötter och annat. Personalen höll ett öga på honom och menade att det han sysslade med inte kunde vålla någon skada, så arbetet fortskred. Första årets höst kunde man urskilja en del stigar som han hade anlagt. Andra året hade dessa stigar blivit trevliga små serpentinvägar, varifrån man kunde beundra de vilda blommorna. Ibland brukade både patienterna och deras gäster använda dessa stigar. Åtskilliga månader senare – alla var nu vana vid att se patienten sysselsatt med det hårda arbetet att gräva och anlägga – kunde man se blomsterängar och jordgubbsplanter i blom. På andra ställen fanns olika växter och blommor, som t ex blåkllocka och stenbräcka och många fler. På en skyddad plats mognade tomater i solen. Allt hade skapats och vuxit fram så fort. Det blev faktiskt ett samtalsämne. Folk promenerade där på kvällarna och beundrade anläggningen, ”ingenjörsarbetet”, som de kallade det. Gösta kämpade på i sitt anletes svett.

Tredje året bad han om mera mark. Han började även med konstbevattning och kompostering och när jordgubbarna var mogna var de stora som plommon. Besökare från Göteborg spred nyheten om ”Göstas jordgubbar” och köpmän kom för att göra affärer med honom. Vid detta laget var det knappast någon som betraktade Gösta som allvarligt sjuk. Han var helt enkelt som vem som helst. Man kunde tala med honom... men överläkaren var fortfarande bekymrad. Orsaken till de symptom denna patient hade haft borde inte kunna utplånas så lätt. Lång erfarenhet hade lärt honom detta. Icke desto mindre fick patienten allt det stöd han behövde för sina projekt.

Dagar, veckor och månader förvandlades till år. De slingrande stigarna hade belagts med ett slags kalksten som un-

derlätade för vandraren. Överallt kunde man höra vattnets porlande vid den lilla damm han hade anlagt. Av och till såg man andra patienters besökare bära med sig frukt och grönsaker från trädgården. Gösta glömde aldrig den inre röst som hade uppmantat honom att genomföra detta projekt och som nu hjälpte honom att besegra sin sjukdom. Allt eftersom hans känslor för blommor, växter och frukter blev starkare, glömde han sig själv allt mer. Genom kontakten med kunder och försäljare tvingades han att tänka självständigt och att över-skrida sin personliga begränsning och in-åtvändhet. Många ville ha råd angående komposthögar och veta hur han hade fått fram så fantastiska tomater och jordgubbar. Hans kärlek till växter hjälpte honom att skapa naturliga och spontana relationer med människor.

En vacker höstdag det femte året, när Gösta var sysselsatt med att hacka i sin trädgård, kom överläkaren på besök, hälsade hjärtligt, beundrade trädgårdens utformning och sade ganska eftertänksamt men ödmjukt: ”Vet du om, Gösta, att du har utfört ett stort arbete och upplevt ett mirakel?” ”Ni menar att detta är ett mirakel? Nej, nej!” Men överläkaren fortsatte: ”Jag menar inte din trädgård, även om jag uppskattar även den. Jag menar det arbete du har utfört med dig själv. Det är ett under över alla under. Du är frisk och kan lämna sjukhuset och göra vad du vill. Men jag ser gärna att du tar hand om vår egen stora trädgård. Du är alltid välkommen här, kom ihåg det.” De två männen skakade hand, omedvetna om den nyfikne pojken som stod och tjuvlyssnade i närheten.

Det här är min berättelse från S:t Jörgens sjukhus.

○

Jag läste Lennart Kjellsons artikel om det teleologiska gudsbeviset och hur fantastiskt livet är konstruerat. Det var en mycket intressant artikel, men han glömde att beröra de urgamla invändningarna mot resonemanget: Om skaparguden har tänkt ut allt så ända in i minsta detalj, varför skapade han då så mycket ondska och blindhet; Hitlertysklands bestialiska galenskaper, Aztekernas massmordsorgier, hundratals år av inkvisionsdomstolar och slavhandel? Vad är vår historia annat än en barbariets historia? Varför skapade han oss på ett sådant sätt? Var det också uttänkt från början?

Är det en ond gud som har skapat oss, eller är det en svag gud, eller är det en god gud som vill få oss att vakna till insikt genom terror och tortyr? Eller är det ingen gud alls och ingen plan som ligger bakom skapelsen, trots att den verkar så ändamålsenlig och makalös? Det spelar egentligen inte någon större roll vad man tror i frågan, som jag ser det. Det teleologiska gudsbeviset är vackert och har använts av olika kristna grupper i hundratals år, men det förbättrade inte deras handlingar. Det var kristna människor som skapade inkvisionsdomstolarna och tortyrkamrarna, kristna accepterade, slog mynt av och var var en aktiv del av slavhandeln och kolonialismen. Det teleologiska gudsbeviset förändrade ingenting. När slavhandeln började ifrågasättas av kristna grupper var det efter inflytande från upplysningstidens idéer.

Arne Hultgren

Lennart Kjellson har inte "glömt" att ta upp frågan om Gud är god. Han berör den inte, eftersom hans framställning är koncentrerad på frågan om en högre skaparkraft existerar.

Spörsmålet om denna kraft är god, sedd från människans synpunkt, kan naturligtvis också ställas. Men att mycket i naturen pekar på en medveten skapartanke, och bort från hypotesen att det bara är blinda materiella processer och urval som åstadkommit allt, är en betydelsefull iakttagelse. Att förstå skaparkraften är inte lätt.

Allt är inte perfekt, sett med mänskliga ögon. När människokroppen fungerar som det är tänkt, är den ett underbart instrument. Den har också en fin självläkande förmåga. Men ibland drabbas den av allvarliga störningar, som blir bestående. En stor del av dessa beror på fel i livsföringen och olyckshändelser. Varken människor eller djur är immuna mot defekter som drabbar kroppen. Däri finns en ofullkomlighet, som pekar bort från tanken att det bakom allt finns en Gud som är "allsmäktig" på ett sådant enkelt fattbart sätt som många religiösa människor föreställer sig.

Man kan fråga sig varför all grymheten i naturen finns, alla rovdjuren. Svar på den frågan har vi inte. Kanske rör det sig om en nödvändig utveckling från lägre till högre livsformer. Kanske har världsgunden, Det Som Är, "Gud", ständigt utvecklats, och kanske har evolutionen, sådan den är, varit Vägen att gå.

Kanske har "Gud" inte skapat världen utifrån, från en position utanför den, utan i stället inne i världen, som dess levande kärna, vilken ständigt själv utvecklas. Gud kan vara en kämpande Gud.

Tanken att alternativet till en blind evolution är tron på en Gud, som äger allmakt tillsammans med vishet, är en naiv anslutning till religiösa föreställningar om "Herren Gud". "Gud" är säkert annorlunda.

SM

Hej Sven!

Frågan om Guds egenskaper och avsikter är meningslös. Vi har skapat begreppet Gud och ger det de egenskaper som vi sen diskuterar. Om ondskan och Gud kan i alla fall sägas så mycket som att om denne Gud är Allsmäktig, som kyrkan säger, så är han lika ond som god. Allsmäktig betyder ju att han kan allt. Alltså vara lika djävlig som god. Men det är vi människor som värderar en handling som god eller ond utifrån vår privata lilla sfär. För att diskutera mänskligheten och fenomenet ondska fordras att vi känner avsikten med det hela och det gör vi inte.

Arne Hultgren bör beakta möjligheten av reinkarnation och karma, begrepp som ju inte ingår i kyrkans syn på tillvaron och aldrig beaktats i de tidigare diskussioner han nämner.

Ett citat från Marie-Louise och Robert Hahns bok "Själars samband" sidan 198:

"Människorna på jorden har svårt att acceptera lidandet som en naturlig del av deras liv. Men det är lidandet som är vår största läromästare. Och utan lidande skulle vår själsliga utveckling stagnera. Det gäller istället att acceptera lidandet som en naturlig del av våra liv och istället se vilka lärdomar vi kan få av det vi måste utstå på jorden. Lidandet lär oss att ta vara på glädjen i våra liv. Det lär oss att se ljuset i mörkret. Och det lär oss att värna om varandra."

Med vänliga hälsningar till dig och Arne Hultgren

Lennart Kjellson

Jag samlar stillhet som blommor i en korg.
Dem ger jag sedan till människor jag möter.
Vill du ha en blomma också?
Den är Guds kärlek till dig.

Maria H.

Rättelse

Kerstin Bennett på Right Livelihood Award-stiftelsen har meddelat att de inte på flera år har serverat kött på buffén vid utdelningen av Right Livelihood-prisen, dock fisk. Vi beklagar felet i vårt reportage, liksom att vi stavade Kerstin Bennetts namn fel – det skall vara två t på slutet.

Red

När New Age kom till byn då var klokheden där...

I Sökaren nr 6/2007 låter sig Göte Andersson å vetenskapens och klokhedens vägnar irriteras av mig, som i en kommentar till hans kritiska och kritiserande artikel om jordstrålning visat okunnighet i fysikens vokabulär. Hans känga riktas mot alla som intresserar sig för jordstrålning, Feng Shui, New Age och liknande rörelser, som hos honom väcker tankar om geschäft och bedrägeri.

Liknande synpunkter framfördes i Svenska Slagroute-förbundets medlemsblad Slagrutan för tioålet är sedan. Den gången var det en tvättakta vetenskapsman som trädde dansen. En docent i fysikalisk kemi vid universitetet i Umeå gjorde sig bred i en artikel med rubriken "Jordstrålning bluff eller bara båg". Svar fick han från Arne Groth, välkänd men numera tyvärr bortgången varmländsk slagruteman. Denne tillbakavisade påståendet om att det ökade jordstrålningsintresset skulle ha lett till att en ny "vetenskap" dykt upp, samt klagade att det heller inte medfört någon onaturligt stor anhopning av skojare eller bluffmakare:

... "Det är helt enkelt så att en mängd människor, både i Sverige och utomlands, intresserar sig för ett nygammalt fenomen, nämligen slagruta och jordstrålningar och deras växelverkan med människans kropp och själ.

... Fysikalisk och kemikalisk tanke-katekes passar inte i slagrouteutredningar, lika lite där som i sammanhang som psykologi, parapsykologi, pedagogik, ekonomi, religion eller tillverkning av möbler.

... Det finns gott om arkeologiska bevis för Curry- och Hartmannlinjer och dessutom praktiska bevis bland en massa människor som arbetar med saken. Att påstå något annat är som att säga till den stora grupp människor som sysslar med musik att det där är ju inte vetenskapligt bevisat, det är ju bara plåtskrammel och därmed bara bluff och båg. Då är det väl inte underligt om några människor reser sig och säger. – **Stick iväg lille pöjk och kör dina vetenskapliga tankegångar på de enkla saker de är avsedda för.**"

Torgny Granberg

Anm. Följande artiklar finns utlagda på webben:

Quist, Per-Ola: *Jordstrålning – bluff eller bara båg?* Slagrutan nr 12/1998.

Groth, Arne: *Svar till Per-Ola Quists inlägg.* Slagrutan nr 13/1999.

RYTMOLOGI – läran om Tiden och Rytms logik.
Det är fascinerande att lära känna Tiden!
<http://www.rytmologi.dinstudio.se>

**Den Gnostiska Föreningen
för Antropologiska, Kulturella
och Vetenskapliga Studier**

Upptäck din inre värld och utveckla den genom självanalys och meditation. Lös dina problem själv genom att finna svaren i ditt inre.

Teman som du kan fördjupa dig i genom våra kurser:

- Kosmogenez och Antropogenez
- De gamla civilisationernas heliga symboler
- Mytologins universella sanningar
- De dolda lagar som styr människans öde
- Forntida metoder som utvecklar människans latenta möjligheter
- Kabbala och de tio Sefiroterna
- Alkemin eller transmutationens konst
- Uppväckandet av medvetandet
- Meditationen som ett medel för att uppfatta verkligheten
- Människans inre värld eller psykologiska rum
- Elementernas eller växternas och djurens hemliga liv
- Metafysisk tillämpning av de nordiska runorna

KURS I GNOTISK ANTROPOLOGI
(Startar regelbundet i Göteborg)
DISTANSKURS (kostnadsfri)

För mer information:

AGEAC

Tel. 031-130 717

Övre Fogelbergsgatan 3
411 28 GÖTEBORG
E-mail: [sverige@ageac.org](mailto: sverige@ageac.org)
www.ageac.org/sverige

Annonsspriser SÖKAREN

(moms 25 % tillkommer):

Helsida	190x270 mm	1.500:-
Halvsida	190x130 mm	800:-
1/4 sida	93x130 mm	450:-
1/6 sida	190x 45 mm	350:-
Småannonser	bredd 60 mm	35:- per cm men minst 105:-

Tjugo minuter av verklighet

En upplevelse

Av Margaret Prescott Montague

Det hände för ungefär två år sedan. Jag vet inte säkert hur länge denna upplevelse, eller insikt, varade. Den kan ha fortgått i omkring tjugo minuter, kanske något längre. Men den var i alla fall mycket kortvarig.

Jag var på bättringsvägen efter en operation och min sjuk-säng hade för första gången rullats ut i det fria på sjukhusets altan. Jag hade utstått en hel del fysisk smärta och drabbats av en kortvarig depression, som var den svåraste jag någonsin upplevt. Jag antar att denna depression hade fysiska orsaker, men det föreföll mig då som om jag under narkosen, djupt nere i det omedvetnas svarta schakt hade upptäckt en fruktansvärd hemlighet: det fanns inte någon Gud; eller om det fanns en Gud så var han likgiltig för allt mänskligt lidande.

Jag hade inte helt lyckats återfinna min tro, men den värsta depressionen hade gått över. De enda sviter jag kände efter den var rädsla. På verandan satt andra patienter och njöt av den friska luften eller tog emot besökare, jäktade sköterskor och läkare skyndade förbi. Från min säng kunde jag se en flik av himlen mellan några nakna grå grenar, och enstaka fläckar av smält-snö på marken.

Det var en helt vanlig molnig marsdag. Jag är glad att vädret inte var osedvanligt vackert och att omgivningen var helt alldaglig. Det fanns ingen doft av vår i luften eller något storslaget natursceneri som hade kunnat framkalla upplevelsen. Det var tvärt om en trist dag. Trädgrenarna var nakna och färglösa, och de halvsmlta snödrivorna var beklämmande grå snarare än vita. Små färglösa gråsparvar flög omkring eller satt och kvittrade i träden och människorna på altanen var allt annat än märkvärdiga.

Det blåste litet och om det var något i min omgivning som förhöjde upplevelsen så var det denna vind. Annars var allt som vanligt. Men här, i denna alldagliga miljö, öppnades mina ögon helt oväntat och för första gången i mitt liv fick jag se en glimt av verkligheten. (Detta var något jag aldrig hade kunnat drömma om.)

Jag kommer inte ihåg om uppenbarelsen kom plötsligt eller gradvis; jag minns bara att jag var omsluten av dessa underbara ögonblick, att jag för första gången skådade livet i all dess betagande charm, dess utsägliga glädje, harmoni och betydelsefullhet. Jag kan inte förklara vari den mystiska förändringen bestod. Jag såg ingenting nytt som inte varit där förut, men jag såg de vanliga tingen i ett nytt ljus – i vad som enligt min mening är deras sanna ljus. Jag såg för första gången hur

besinningslöst vackert och fröjdefullt hela livet är. Det trotsar all beskrivning. Människorna som skyndade förbi, svalorna, varje kvist som rördes av vinden omsluts av och var delaktig i denna vilda extatiska skönhet, denna fröjd, denna djupa mening och berusning. Tro inte att jag under några stämningsfulla ögonblick föreställde mig allt liv som vackert. Min inre syn öppnades och jag varseblev sanningen. Det underbara jag såg finns alltid där, men vi ser det sällan. Jag visste att vaje man, kvinna, fågel och träd, vaje levande varelse i min närhet, var utsökt vacker och värdefull. Mitt hjärta fylldes av hänförelse och kärlek. En sköterska gick förbi; vinden fångade en slinga av hennes hår just som solen tittade fram genom molnen, och för första gången i mitt liv såg jag hur vackert en kvinnas hår kan vara. I den mest vardagliga företeelse uppenbarades ett mirakel: aldrig hade jag kunnat ana hur märkligt det är att en människa kan gå, hur bländande vitt tyget i sjukhuspersonalens rockar kan vara, eller vilken underbar syn en ung pojke är.

En gång i mitt liv har jag skådat in i verklighetens hjärta; jag har sett sanningen; jag har sett livet som det är. Under dessa upphöjda ögonblick var jag förälskad i varje levande varelse i min närhet – i träden, i vinden, i småfåglarna som flög omkring, i sköterskorna, läkarna, besökarna som kom och gick. Allt levande var ett underverk. Bara att finnas till var ett mirakel. Ingen kan vara så lycklig som jag var utan att det märks. En främling som gick förbi min säng stannade och frågade: "Hur kommer det sig att du ligger här alldeles ensam och ser så lycklig ut?" Jag svarade något om att det var skönt att vara utomhus och att vara på bättringsvägen. Hur skulle jag ha kunnat berätta om all den skönhet jag såg? Hur skulle jag ha kunnat tala om att vardagens grå slöja hade lyfts och att jag skådade in i livets hjärta. Det gick inte att uttrycka i ord. Det var en känsla, en hjärtats hänförelse. Förutom fröjden och skönheten och förnimmelsen av meningsfullhet var jag också medveten om en rytm, alltför subtil för att kunna uppfattas med sinnena. Jag hörde ingen musik, ändå förnam jag en rytm som om allt liv utspelade sig till en storslagen ogripbar melodi. Allt som rörde sig, deltog i denna rytm, i denna ofantliga helhet. När en fågel flög gjorde den det därför att en ton någonstans slagits an som utlöst rörelsen. Men det kan också ha varit hans rörelse som åstadkom tonen. Eller kanske flög han för att försynen eller Melodin ville det. När människorna gick omkring åstadkom de en liten trumvirvel som smälte in i det melodiska temat.

Och så var det detta att allt tedde sig så betydelsefullt. Varje varelse var inte bara intensivt levande och strålände skön utan hade också ett utomordentligt stort värde. Om det var ett värde som härrörde från individen eller från helheten, det kunde jag inte se. Men det var som om jag med egna ögon såg sanningen i Kristus förkunnelse att inte ens en sparv faller till marken utan Guds vetskap. Men vari detta värde bestod, det kunde jag inte göra klart för mig. Om jag hade kunnat se litet djupare skulle det kanske ha uppenbarats för mig. Även nu är min tanke på gränsen till att förstå det, men sanningen undflyr den ständigt. Jag har en sällsam känsla av att jag någonstans, djupt inom mig, mycket väl vet vad denna betydelse innebär, att jag alltid har vetat det. Men jag kan inte hämta upp denna kunskap ur djupen och medmedvetandegöra den, än mindre uttrycka den i ord. Men vari värdet än bestod, så föreföll det mig vara mer besläktat med skönhet och glädje än med ängslig moralism. Jag anade att det på något sätt skilde sig från det värde som jag annars brukade tilldela livet.

Det är kanske så att det stora värdet hos allt levande inte är beroende av tillfälliga motsägelser, av oss själva, utan härrör från något annat. Det finns en djup mening med allt levande, men den meningen kan inte fattas med vårt nuvarande förstånd. Jag vet inte vad den är; jag vet bara att den finns där, och att allt liv är mycket värdefullare än vi någonsin kan föreställa oss.

Säkert har så gott som alla intensiva känsloupplevelser förmågan att öppna vårt "inre öga" för verklighetens skönhet. Hos en del sker det genom en förälskelse, hos andra genom en naturupplevelse eller genom konstnärligt skapande. Troligen kan vilken finstämd upplevelse som helst förhöja vår själsliga motaglighet och ge oss en glimt av den förunderliga skönhet som alltid finns där men som vi sällan är känsliga nog att uppfatta.

Den amerikanske 1800-talsförfattaren Ralph Waldo Emerson säger: "Vi är omsluta av skönhet, men vår blick är inte klar." Jag tror att den religiösa upplysningen mer än någon annan upplevelse har förmågan att ge oss den klarsynthet som krävs för att vi ska se igenom vardagen och bli varse sanningens skönhet.

De tjugo minuterna uppenbarade inga moraliska regler. Kanske är det i sådana stunder av upplysning inte nödvändigt att oro sig över synd. Man är så upplyftad av mänsklighetens skönhet och så tillintetgjord av kärlek till varje mänsklig varelse att synd blir något ofattbart och omöjligt.

Kanske vårt samvete är ägnat endast som vägskylt. När man väl kommit fram till målet vore det absurt att gå tillbaka för att än en gång läsa vägskyltarna. Hjärtats blindhet kanske är den verkliga synden. Om vi bara kunde öppna våra hjärtan och se den skönhet som finns överallt omkring oss skulle synden helt försvinna. När Jesus säger: "Söken I först efter Hans rike och Hans rättfärdighet så skall också allt detta andra tillfalla eder", kanske han med "allt detta" menar andliga dygder snarare än förgängliga ting, som vad vi ska äta och vad vi ska klä oss i. Det kanske var så att han alltid levde i medvetandet om en översinnlig skönhet, glädje och kärlek, och att vad som plågade honom mest av allt var människornas oförmåga att se det som finns framför deras ögon. Kanske är det detta som är den stora skillnaden mellan helgon och asketer. Båda är överens om att godhet är den väg som leder till målet, men helgonet har nått fram till målet och inträtt i ett tillstånd av förverkligande och är lyckligt. (En av de mest intagande egenskaperna hos ett helgon av

en speciell typ var – eller är, för jag vägrar att tro att helgon som företeelse tillhör det förflutna – en naiv glädje, som bara kan härröra från ett lyckligt och förtröstansfullt sinne.)

Asketen å andra sidan har fastnat på vägen. Han oroar sig fortfarande över v ä g a n v i s - ningarna, miss-tröstar och är ängestfull.

Tagore säger att hans upplysning varade i sju eller åtta dagar, och Jacob Boehme upplevde en själens "heliga frid" som varade i nästan sju dagar, då han i sitt inre omgavs av gudomligt ljus. "Den själsliga triumf jag då kände", säger han, "kan jag varken beskriva eller berätta om; jag kan bara likna den vid en återuppståndelse från de döda."

Och i denna frid levde han i en hel vecka, medan jag bara snuddade vid den i några korta minuter. Men han var ett helgon, och hade genom sitt hjärtas renhet och oskuld lyckats klättra upp på Guds heliga berg, medan jag fördes dit av en tillfällighet, genom att livet återvände efter min sjukdom. Men när de inspirerade vittnar om storslagen glädje och skönhet kan även jag instämma: Ja, jag har också sett det. Jag har skådat skönheten och verkligheten och glädjen. Jag har sett dig ansikte mot ansikte.

Kanske kommer jag en dag att förunnas denna upplevelse igen. Kanske ska jag än en gång få lyfta vardagens grå slöja, och få skåda Verkligheten. Ibland när vinden blåser genom träden och blommorna, har jag en obestämd känsla av att jag nästan är i kontakt med den. En gång förra sommaren i min trädgård var slöjan mycket tunn. Vinden lekte i träden, och jag visste att den där vilda extasen och skönheten fanns där också, att den liksom vinden dansade genom blåklint och ringblommor, och bugade sig med prästkragarna. Det var bara det att jag inte kunde se den. Men den finns där – den finns där för alltid – och en dag kanske jag möter den igen. Min blick kommer att klarna, mitt inre öga att öppnas. Glädjen ska återigen vara min. En dag – inte än kanske, men en dag.

Översättning Kajsa Prim.

Ur "Twenty Minutes of Reality", E P Dutton & Co, 1917.

Från tidskriften Mandala nr 2, 1991. Mandala utkom 1989–1993. Redaktion var Anna Bornstein, Kajsa Prim och Ann-Britta Prim.

Foto Molly Jones

Musik och meditation i vacker harmoni

Förförande Rumidikter och musik med smak av österlandet

Agehas konserter är en djupdykning både i utbudet av indiska instrument och i sitt eget stilla rum. Denna musiker och ljusarbetare trollar fram andäktiga åhörare med sin meditativa musik.

Reportage: AGNETA MILDE

Ageha, som kommer från Århus i Danmark, gästade nyligen Sverige, där hon hann med två konserter. Några entusiaster i Idealbyn i Skokloster hade lyckats anordna en av konserterna i ett stort vardagsrum i byn, men flera åhörare kom utsocknes ifrån. Den som en gång fått uppleva detta lyssnaräventyr vill gärna ha mer och det gavs också tillfälle till *diksha* (enhetsvälsignelse) för dem som ville. Många andliga trådar ingick i väven av Agehas konsert, kan man säga. Här fanns resultaten av Agehas "förflutna" som Osholärjunge, vilket inkluderade långa vistelser i Indien och hemtamhet med indiska vishetstraditioner, Rumidikterna från den mystiska suftraditionen och ambitionen att både via musik och handpåläggning ge åhörarna förstärkning i sin resa mot inre frid. Ageha gick 21-dagarskursen för dikshagivare 2004. Hon meddelade publiken att proceduren skapar lyckligare hjärnor.

– Jag kom jättedjupt ner i meditation!

Jonas Philipson från Idealbyn var mycket imponerad av vad detta naturbarn på indiska stränginstrument kunde åstadkomma. Här var det dock tystnad och inte applåder som visade på åhörarnas uppskattning.

Varje instrument har sin själ

För den med mer musikintresse än kännedom om sökarnas vokabulär fanns det mängder av instrument att fokusera på. Ageha började konserten med att presentera sina "babies", som hon kallade dem. Här fanns den stora sexsträngade *tamboura*. Den är mycket vanlig i indisk musik och Ageha berättade att hennes lärare sagt henne:

– Om du lärt dig konsten att stämma *tambouran* är du redan halvvägs färdig musiker. Kan du verkligen stämma instrumentet rätt, kommer det att ge ifrån sig ljudet AUM.

– För mig har detta instrument varit min största inspirationskälla, för när jag stämmer *tambouran* hör jag inom mig vilken musik jag vill komponera, förklarade Ageha.

Det allra största instrumentet närmast åhörarna hade 26 strängar och kallades *övertonsharpa*. När man vände på övertonsharpan fick man fram det karaktäristiska "kotojudet" och då kallades instrumentet *koto veena*. Bredvid stod en massa gyllene skålar som främst användes vid den inledande meditationsövningen.

Allra mest spelade Ageha på sin harpa kallad *swarmandalharpa*. Det sägs i Indien att man kan överföra ett spektrum av gudomligt ljud på ett sådant instrument.

Ageha:

– I indisk musik spelar man inte tonerna, man ber med tonerna ("you pray the tones") och på så sätt åkallar man ett gudomligt ljud, "Swar". Det är därför man kan föra lyssnarna till djup stillhet och meditation genom musiken. *Swarmandal* kan översättas med "ett spektrum av gudomligt ljud". Mest spelar jag på mitt eget sätt. Ingen indier spelar som jag gör!

En "baby", ett citarbaserat instrument kallat *esraj*, var lite ur humör under kvällen och tappade lätt stämningen. Många åtgärder hade annars vidtagits för att slippa detta trassel. För att skapa den mest lämpliga temperaturen hade arrangören, Lysa Öster, fått låna en värmefläkt så att stämningen kunde äga rum tidigt på dagen till samma temperatur som när en massa publik får upp temperaturen i rummet. Det idealiska scenariot är att börja redan kvällen före konserten med uppställning och aklimatisering av instrumenten. En timme före konserten sker den sista stämningen.

– En *esraj* skiljer sig från sitaren genom att den spelas med stråke i stället för plockas med fingrarna som sitaren. Och den byggs av trä istället för pumpa, förklarade Ageha.

Hon förevisade stråken och berättade hur man stämmer om instrumentet inför varje raga man ska spela.

– *Esraj* är det enda av instrumenten som jag måste träna på kontinuerligt. Jag brukar säga att jag inte spelar de andra instrumenten. De spelar mig.

Esraj, *tamboura* och *swarmandal* är indiska instrument och Ageha spelade också på något som kallas *Tan Mandal*, vilket är en blandning av *tamboura* och *swarmandal*. Övrigt som fanns utdukat på den stora mattan var av annat ursprung, inte att förglömma det hypermoderna mixerbordet med förinspelad *playback*, en tillgång för att fylla ut ljudrummet med mer än vad som är möjligt att hantera för en person.

Rumis dikter – hjärteöppnare

Innan konserten startade med vägled meditation fick vi också veta att de Rumidikter som skulle citeras under kvällen valts ut efter noggrann prövning. Endast de dikter som fått tårar att rinna på Agehas kinder hade en plats i konserten. Vi påmindes också om de "dansande dervischerna", som också är ett Sufifenomen.

Denna reporter njöt verkligen av Agehas gåva till mänskligheten. Övertonsinstrumentet var en liten favorit, men jag talade efteråt om för Ageha att jag verkligen uppskattat de passager där hon sjöng till musiken.

– Egentligen anser jag mig inte vara en sångerska, sa hon då. Kanske är det stämningen i rummet som gör att det ändå fungerar. Hittills har andra fått sjunga på cd-skivorna, men jag får väl göra ett försök att även sjunga i en studio.

När publiken njutit klart, fick musikern slita. Jonas Philipson stannade kvar och studerade det tidsödande efterarbetet med att kärleksfullt packa in alla instrumenten i sina lådor och samla ihop högtalare och sladdar till de moderna delarna av utrustningen. Jonas:

– Du borde verkligen ha någon med dig som sköter allt det där grovjobbet!

Nästa morgon skulle hela härligheten förflyttas till bilen. Först tog jag chansen att fråga lite.

Kort intervju med Ageha

– Hur får du musicerandet att gå ihop med dina övriga verksamhe-

ter?

– Det går väldigt bra! Jag jobbar med healing, kursverksamhet och *diksha* ihop med musiken. Det är inte alltid jag går omkring och ger *diksha* genom handpåläggning, eftersom *diksha*energin också förmedlas genom musiken och dikterna. Jag reser inte så ofta utomlands för mina konserter. Det hade varit enklare att vara flöjtist, men nu måste jag ha bilen med mig. En gång i veckan hjälper jag en handikappad kvinna, så det är min fasta inkomst. När det behövs kan jag lägga om mitt schema, så att jag kan vara borta fjorton dagar. Jag har haft tur som fick det här jobbet. Det är faktiskt bara i två år som jag varit mera aktiv med konserterna, så jag är inte särskilt känd. Det tar tid att bygga upp en sån här sak.

– När började du samla på dessa instrument?

– Jag har alltid varit musikintresserad och redan på Beatles tid blev jag inspirerad att spela rager, så som de gjorde i några av sina låtar. Piano och gitarr var mina första instrument och när jag kom till Indien lärde jag mig spela *tamboura*. En gång blev jag tillfrågad om jag ville producera en cd med kvinnor som spelade på olika instrument, där harpa skulle ingå. Jag hittade ingen som spelade harpa, så jag bestämde mig för att själv spela harpa. Det var helt nytt för mig, men som jag sa under konserten, har jag aldrig behövt träna på det instrumentet, för harpan spelar mig om jag bara sätter mig ner och kopplar av. Därför gick det väldigt bra med den inspelningen och jag tror att det är den cd som säljer bäst.

– Hur länge var du med Osho?

– Jag åkte dit första gången redan 1976 och sedan jobbade jag så mycket jag kunde för Osho så länge han var kvar i kroppen. Det brukade bli åtta till tio månader per år i Indien och några månader i Danmark för att tjäna in pengar att leva på i Indien. Osho lämnade oss för arton år sedan, men jag har hållit kontakten med rörelsen.

– Kunde du hitta tid att spela musik under Osho-tiden?

– Jag ingick i en orkester där och vi hade väldigt tätt med spelningar. Det var alltid något som skulle firas, ofta en eller två gånger per dag.

– Har du spelat på Ängsbackafestivalen också?

– Ja, egna konserter, och jag spelar även tillsammans med andra musiker där. För mig är Ängsbackafestivalen en mycket viktig tilldragelse. När festivalen äger rum där är det som en samling som utstakar det kollektiva medvetandet, vilket betyder mycket för skandinaviska sökare.

– Skulle du vilja ge flera konserter än ett par i månaden som det är nu?

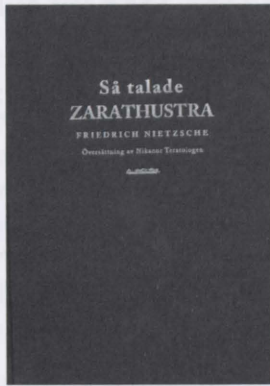
– Ja, det vore härligt. Men det är ju inte så att jag kan spela den här sortens konsert var som helst, mitt på torget till exempel. För mig är det väldigt viktigt att det sker i en stämningsfull miljö som stöder det sakrala och meditativa inslaget i helhetsupplevelsen.

– Du hade många cd-skivor att välja bland!

– Ja, en av de fyra är tillsammans med andra musiker. Nu arbetar jag med en femte cd.

Efter vårt lilla samtal var det hårt jobb som gällde för denna talangfulla musiker och ljusarbetare. Alla instrument och tillbehör skulle omsorgsfullt pusslas in i den lilla bilen och sedan väntade många mils körning till Danmarksfärjan. Vad lyssnar du på i bilen? Helst lyssnar jag på mina vänners inspelningar. De är alla så duktiga.

Här kan du läsa mer: www.golden-city.dk och www.ageha.dk

Zarathustra

Så talade Zarathustra. En bok för alla och ingen. Friedrich Nietzsche. Översättning Nikanor Teratologen. Bokförlaget h-ström Text & Kultur, Umeå 2007. 429 sid.

Det är förvisso en kulturgärning att lilla förlaget h-ström Text & Kultur har haft mod att ge ut en nyöversättning av Nietzsches klassiker "Så talade Zarathustra" (ursprungligen fyra delar 1883–1885), vars senaste utgåva utkom 1970. Texten har påverkat en mängd viktiga opinionsbildare, i raden kan nämnas folk som författarna Strindberg och Thomas Mann, filosoferna Heidegger och Jean-Paul Sartre och psykoanalysens fader Sigmund Freud. Själv presenterade Nietzsche verket så här för sin förläggare 1883: "Det är poesi, ett slags hymner från ett femte evangelium, eller möjligtvis någonting för vilket det ännu inte finns något namn."

Vi vet nu förstås vilket namn som valdes.

Själv har denne anmälare aldrig imponerats speciellt av Nietzsche i egenskap av tänkare, ej heller av verket ifråga. Min huvudsakliga (och möjligtvis orättvisa) invändning vad gäller boken är påfundet att använda den iranske religiöse förgrundsgestalten Zarathustra (Zoroaster) i syfte att föra ut sin egen filosofi. Ännu idag har Zarathustras lära cirka 200 000 aktiva anhängare, varav 100 000 i Indien, som naturligtvis intet har med Nietzsches bok att skaffa.

Den historiske Zarathustra var möjligtvis verksam 600 f.v.t. eller kanske så tidigt som 1000 f.v.t. Den centrala skriftkällan är Gatha, "Zarathustras gudomliga sånger". Läran var och är strikt monoteistisk, Gud benämns Ahura Mazda. Sannolikt revolterade Zarathustra mot den dåvarande dominerande iranska Mitrahskulten, som bland annat innehöll djuroffer och där narkotiska preparat användes för att skapa religiös ex-

tas. Sannolikt är Zarathustras lära den första ideologi som historiskt belagt värnar om djur. Gud behövde inga offer, menade Zarathustra, eftersom han inte kan mutas och inte behöver smickras av sina egna skapelser. Nej, då Gud är skaparen av rättvisa, av vänlighet och sanningsenlighet delger han därför sina skapelser samma grundläggande principer och möjligheter.

Den mänskliga anden eller själen, benämnd Faravahar, existerade före födelsen och kommer att existera efter den fysiska döden. Anden är evig. Dessutom markeras i Gatha idén att män och kvinnor är jämlika, något som markerar zoroastrismens överraskande radikalitet.

Gud har även givit människan möjlighet att välja. Alla händelser är i sin tur baserade på orsak och verkan, varför de viktigaste principerna är god tanke, gott ord och god handling, som skapar ett gott resultat. En person som begår onda handlingar, exempelvis rånar en annan människa, bör inte bli förvånad om han en dag också blir rånad. Men den som arbetar på att förädla sina val genom god tanke, gott ord och god handling skapar mer godhet för sig själv.

Men varför användes då en iransk religionsgrundare som förevändning för att framställa den egna filosofin? Sannolikt beror det på författarens speciella uppväxt. Friedrich Nietzsche (1844–1900) föddes i en tysk prästfamilj, där fadern gick bort när han var fyra år. Han uppfostrades omgiven av en mängd kvinnor, en värld där sedesam borgerlig etikett, flitiga studier och kristna vanor styrde tillvaron. För att göra revolt och hitta sin egen identitet, sin egen roll, möjligtvis också för att hitta sin manlighet, drevs han att tolka kristendomen som "de svagares religion", en form av slavmoral vars famntag det gällde att ta sig ur till varje pris.

Hans egen Zarathustrafantasi innebar istället för prästfaderns allsmäktige Gud proklamerandet av "Guds död". I kristendomen "förorenas människas intellektuella samvete", eftersom gott och ont enligt författaren inte existerar. Något personligt ansvar kan inte avkrävas en människa eftersom handlingar växer ur naturnödvändigheter. Ånger är följd av ett "tankefel".

Nej – i en vetenskaplig och ateistisk präglad värld borde snart nog "övermänniskan", en ny ras, framträda. Hon skulle genom sin hårda vilja, sin asketiska stramhet och sin dionysiska kraft krossa alla rester av den kristna "slavmoralen" och skapa sina egna och bättre lagar.

Boken är skriven i en lyrisk stil, där

Nietzsche uppenbarligen anknuter till språket i Bibelns profetexter, en allvarsmättad stämning som dock ibland är nära att slå över i det patetiska och icke trovärdiga.

Scenen är följande: Zarathustra mediterar vid sin ensliga håla i bergen i sällskap endast av sina totemdjur. Han predikar (eller sjunger) till sina "bröder". När han är klar med ett ode kommer berättarens omkväde: "Så talade Zarathustra". Ibland går han ned till folket och adresserar budskap till sina "bröder". Bakgrunden är Nietzsches egna utflykter kring trakterna kring St Moritz, i synnerhet Silvaplana och berget Sils-Maria, enligt författaren "sextusen fot över havet och ännu mycket högre över alla mänskliga ting". I ett annat brev skriver han "Vid min horisont har tankar uppstigit vilkas like jag ännu aldrig skådat – intensiteten i min känsla kom mig att rysa och skratta."

Det finns ingen reguljär disposition att tala om i boken. Kapitelrubrikerna signalerar istället olika, till synes osammanhängande teman som "Om krig och krigsfolk", "Om marknadens flugor", "Om tarantlarna", "Om slöddret", "Om lycksaligheten mot sin vilja".

Medlidande och kärlek föraktas, medan krigaranda, hårdhet och stålvilja hyllas. En bidragande orsak till den negativa skildringen av kärlek var enligt vissa källor de ej besvarade passionerna för två olika kvinnor, varav den ena avvisade Nietzsches inbjudan till äktenskap. Istället fick han som vana att besöka bordeller. I Zarathustratexten ger författarens alter ego intryck av att växla in den osäkra åtrån till en kvinna mot filosofins mer belönande abstraktioner.

Forskare påtalar också att Nietzsche missbrukade opium sedan 1882 på grund av sin återkommande huvudvärk och sitt "hjärnlidande", d.v.s. tankestörningar – och med nutidens språkbruk skapades en grandios personlighet, där en förvrängd jaguppfattning tar överhanden.

Den som, trots detta, är intresserad att ge sig in i texten får bereda sig på ett slags läsäventyr, en slingrig, otuktad text som innehåller såväl poetiska reflektioner över den mänskliga existensen som vissa humoristiska vändningar och material som påminner om nedtecknade febervisioner ("Ty alla ting är döpta i evighetens brunn och befinner sig bortom gott och ont; och gott och ont självt är endast mellanrumsskuggor och fuktiga tungsintheter och förbidragande moln") och partier med självhävdande aggregeringar mot allt och alla – en hållning som parallellt

med bokdelarnas publicering fick sin egen konsekvens i form av stegrad mental ohälsa. 1889 blev han förklarad sinnessjuk.

Som synes har Nietzsches Zarathustragestalt ingenting med den i Persien verksamme Zarathustra att skaffa, varför hela projektet trots det understundom vackra språket innehållsmässigt förblir en mental konstruktion utan riktigt rotfäste i verkligheten.

Medan den äkta Zarathustra representerar ett tidigt exempel på humanistisk filosofi och lära blir Nietzsches Zarathustragestalt ett exempel på hur illa det kan gå, när moralen i en ideologi åsidosätts till förmån för egocentriska, uppblåsta fantasier och spekulationer.

Detta hindrar dock inte, att nyöversättningen är välkommen, och att "Så talade Zarathustra" är en historiskt viktig bok.

Gunnar Martin Aronsson

Ännu en Sanna Edin

Din inre framgång. Sanna Ehdin. Förlag: Forum 2007. 260 sidor.

Detta är Sanna Ehdins sjunde bok; en serie som inleddes med "Den självläkande människan" (1999) och som hade "Sluta kämpa – börja leva" som senaste tillskott (2006). Idag är hon en av de mest framgångsrika fackboksförfattarna i Sverige (de sex böckerna har tillsammans sålt i cirka 500.000 ex.). Hon har också av tidningen Veckans Affärer valts till landets populäraste föreläsare.

Ehdin menar att det går utmärkt att ha yttre framgång utan att därför nå den inre framgången, som handlar om att – mer oberoende av de materiella omständigheterna – kontinuerligt ha förmågan att kunna känna sig glad och kunna vara nöjd, att ha en vital hälsa, att kunna leva i nuet istället för i dåtiden eller framtiden, att ha förmågan att "vara sin egen bästa vän" samt att kunna skapa sig ett gott samvete och känna me-

ning med livet.

Förutom författarens resonemang finns infogade texter som härrör från "kända och mindre kända" svenskar. Ehdin lät skicka ut en enkel enkät med frågor till 20 personer i olika åldrar och med olika yrken för att få deras synpunkter på vad inre framgång är för dem. Bland de offentliga personerna återfinns artisten Robert Wellls, tv-profilerna Agneta Sjödin och Annika Dop-ping, tidningsredaktören Amelia Adamo och författaren Maria Scherer.

Ehdin konstaterar: "Inre framgång är något högst personligt och det är din egen upplevelse som gäller. Kruket är ju att dessa parametrar inte går att kvantifiera."

Stoffet är sorterat i nio sektioner där den röda tråden är att bli varse vikten av att utveckla den inre framgången och att därpå finna instrument för detta. Sätten är framförallt att bli mer medveten i tänkandet, att lösa upp emotionella blockeringar, att arbeta med konkreta visualiseringsövningar, att stilla lyssna in sin intuitiva röst, att förändra sin självbild till en mer livsbejakande sådan och att lära sig öka och att hantera sin egen sexuella energi.

Ehdin, som är fil.dr i immunologi, har blivit kritiserad för vissa av sina medicinska uttalanden, som ibland går tvärs emot den etablerade läkarkunskapen. Hon utsågs år 2000 till "årets förvillare" av föreningen Vetenskap och Folkbildning för att hon enligt denna "bland annat framfört fantasifulla men vetenskapligt helt ogrundade förklaringar till resistens mot infektionssjukdomar". Författaren har dock genom åren gått i svaromål mot sina belackare i media på sin egen hemsida och fortsätter att plädera för sina åsikter, som hon menar är välgrundade, även om de är avvikande från de etablerade föreställningarna.

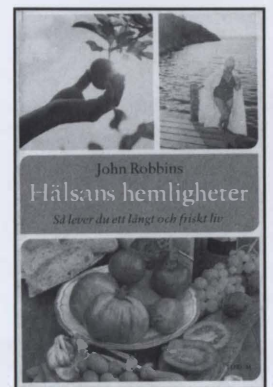
Den här boken handlar dock mindre om biologi och mer om psykologi. Framförallt löper Ehdins resonemang genom boken. Men i traditionen från amerikansk självhjälpslitteratur finns här också möjligheter att testa sig själv genom att ringa in en av flera svarsalternativ, kortare övningar för att exempelvis öka sin karisma eller stärka sin självbild och frågor att fundera vidare över. Ehdin väljer ut 10 steg i riktning mot inre framgång, och bland dessa återfinns följande och – tycker denne anmälare – viktiga affirmationer: Jag värderar och uppskattar mig själv, jag sätter sunda gränser för mig själv och mot andra, jag accepterar mig själv helt och fullt, jag ser till att göra goda och roliga saker och jag kan ta emot vänlighet,

gåvor och njuta av det.

Språket är lättläst men fortfarande spänstigt. Liksom de tidigare publikationerna kan materialet mer ses som en användbar, bra sammanställning av de senaste rönen inom området personlig utveckling och en andligt baserad världsbild, än som någon faktisk fördjupning, varför jag avslutar med att rekommendera Ehdins nya bok dels till nyfikna som är relativt obevandrade inom ämnesområdet, dels till dem som önskar påminna sig om något som de sannolikt redan läst tidigare.

Upprepning av viktiga insikter kan också, menar jag, vara avgörande för inre framgång.

Gunnar Martin Aronsson

Stark bok om hälsa

Amerikanen John Robbins har skrivit boken *Hälsans hemligheter. Så lever du ett långt och friskt liv* (Forum 2007). Översättningen har gjorts av Kerstin Salomon.

Robbins yrkesbeteckning är obekant för recensenten, men han sägs vara en av världens ledande experter på livsföringens betydelse för hälsan. Det svenska förlaget meddelar att han tidigare bl a skrivit miljonbästsäljaren "Diet for a New America", som fått stor uppmärksamhet i amerikanska media, och han har belönats med Rachel Carson Award och Albert Schweitzer Humanitarian Award. Han har grundat organisationen Earth Save International, som arbetar bl a för att sprida kännedom om rätt föda.

John Robbins rekommenderar en kost utan animaliska produkter, eller med mycket litet kött. Forskning har visat att en vegetarisk kost är idealisk för människan, skriver han.

Han berättar bl a om några folk som har visat en anmärkningsvärt god hälsa högt uppe i åren, bl a hunza-folket, som också Are Waerland uppmärksammat som förebilder.

"Ett folk utan sjukdomar" är överskriften över det avsnittet i boken. Hunzafolket odlar olika frukter som aprikoser, persikor, päron, äpplen, plommon, vindruvor, körsbär, mullbär, fikon och meloner. Dessutom plockar de vilda bär. "I stort sett varje familj odlar aprikoser."

(Rec:s kommentarer: Den västerländska medicinska vetenskapen håller ju år efter år på att försöka lösa cancers gåta. Men svaret har vi ju redan! Hos vissa naturfolk finns inte cancer och andra västerländska civilisationssjukdomar. Det är märkligt att detta faktum tydligt inte har sagt medicinarna någonting.

Man har också sett att när friska naturfolk börjar äta västerländsk mat, så försämras dessa människors hälsa snabbt. De får de vanliga västerländska civilisations-sjukdomarna.)

Robbins skriver på ett ställe att om sambandet mellan cancer och animalisk föda verkligen är så starkt som den sk Kinastudien visade, borde man kunna vänta sig samma resultat av andra undersökningar. Det har man också fått. I en stor grupp undersökta kvinnor i Australien visade det sig att de som åt kött varje dag löpte avsevärt

högre risk att få tjocktarmscancer än de som åt kött mindre än en gång i månaden. Det fanns också betydligt fler fall av prostatacancer hos män som hade en hög konsumtion av mejeriprodukter än hos dem som inte hade detta. Ett högt intag av frukt och grönsaker var förknippat med lägre risk för prostatacancer.

Man kan undra när det självmedvetna etablissemangen i väst skall se och förstå vad de borde kunna se och förstå om sambandet mellan kost/livsföring och sjukdom!

En tumregel för lämplig kost är att den skall vara naturlig, dvs så som den har frambragts av naturen – en mycket viktig insikt.

En bedömare i massmedia säger: hemligheterna bakom ett långt liv kan sammanfattas i två ord: Bli vegetarian!

Bland de råd som Robbins ger är: Minska köttkonsumtionen eller ät inget kött alls.

Drick sojamjölk hellre än komjölk. Ät mängder av färska råa grönsaker och frukter.

Förgifta inte din kropp. Ät inte skräpmat.

Välj ekologiskt odlad mat.

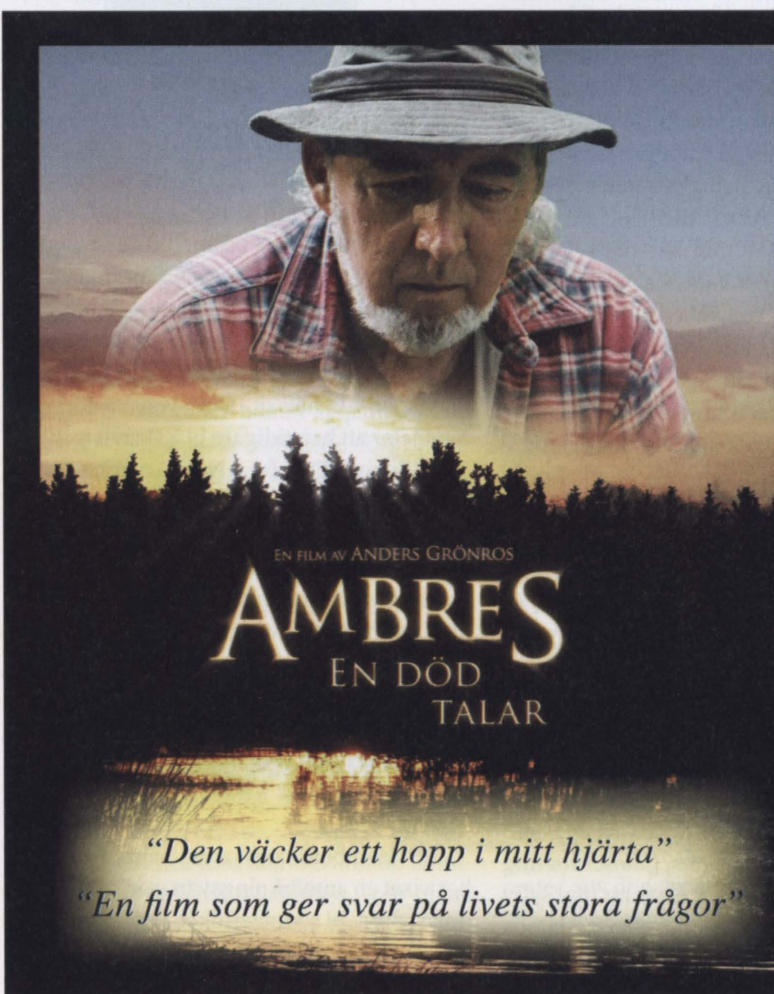
Robbins skriver också att vi idag om det fysiska åldrandet vet att äldre människors lidande inte beror på åldern utan på att de inte rör på sig tillräckligt. Träning och motion kan göra oss alla friskare och starkare. Data visar klart att om vi är fysiskt aktiva, är vi friska längre och lever längre.

Jag tycker att du är skyldig dig själv att läsa denna bok!

SM

"Om du vill minska risken för alzheimers behöver du veta detta: Studie efter studie har visat att en växtbaserad hälsokost som innehåller färska grönsaker, hela korn och frön och baljväxter /.../ är bra för hjärnfunktionen och dramatiskt minskar risken att drabbas av alzheimers och andra former av demens."

Ur "Hälsans hemligheter"

SE FILMEN SOM FÖRÄNDRAR MÄNNISKOR!

850.000 har sett den på SVT
Nu med 72 min
unikt extramaterial!

DVD 195:- plus frakt 32 kr

Beställ den på
www.ambresfilm.com
eller ring 08-21 15 00